

PATVIRTINTA

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir
nemokumo valdymo tarnybos direktoriaus
2016 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V2-8

43-IOJO VERSLO APSKAITOS STANDARTO „KREDITO UNIJŲ APSKAITA IR FINANSINĖS ATASKAITOS“ METODINĖS REKOMENDACIJOS

Parengtos [pagal standartą su pakeitimais, galiojančiais nuo 2013 m. vasario 10 d.](#)

(Žin., 2011, Nr. 161-7672; 2013, Nr. 15-776)

Paryškintu šriftu spausdinamas verslo apskaitos standarto tekstas. Po standarto punktais pateiktos rekomendacijos nėra standarto dalis. Pavyzdžiai ir rekomendacijos nepakeičia standarto nuostatų, o tik paaiškina, kaip jos gali būti taikomos praktiškai.

Pavyzdžiuose naudojamos kredito unijų pavyzdinio sąskaitų plano, pateikto I priede, sąskaitos.

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šio standarto tikslas – nustatyti kredito unijų apskaitos, finansinių ataskaitų rinkinio sudėties ir finansinių ataskaitų turinio reikalavimus.

Pagal Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymą kredito unija buhalterinę apskaitą privalo tvarkyti vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat kredito unijos pasirinkta apskaitos politika.

2. Šis standartas netaikomas Lietuvos centrinei kredito unijai.

Pagal Lietuvos Respublikos centrinės kredito unijos įstatymą Centrinė kredito unija buhalterinę apskaitą privalo tvarkyti vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais, taip pat savo pasirinkta apskaitos politika ir ją įgyvendinti atsižvelgdama į konkrečias sąlygas ir tarptautinius apskaitos standartus.

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Balanso sąvoka šiame standarte atitinka Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatyme nurodytos balansinės ataskaitos sąvoką.

4. Visos kitos šiame standarte vartojamos sąvokos turi tą pačią reikšmę, kaip Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos (Žin., 2001, Nr. 99-3515), Lietuvos Respublikos kredito unijų (Žin., 1995, Nr. 26-578; 2008, Nr. 76-3003), Lietuvos Respublikos finansų įstaigų (Žin., 2002, Nr. 91-3891) įstatymuose ir verslo apskaitos standartuose.

III. APSKAITOS REIKALAVIMAI

5. Kredito unija, vadovaudamasi 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ nuostatomis, savo apskaitos politikoje nurodo tokius principus, taisykles ir metodus, kurių laikosi tvarkydama apskaitą ir rengdama finansines ataskaitas. Kredito unija turi pasirinkti tokius apskaitos metodus ir taisykles, kurie tiksliausiai parodytų jos finansinę būklę ir veiklos rezultatus.

Metodinių rekomendacijų pavyzdžiuose naudojamos pavyzdinio kredito unijų sąskaitų plano (1 priedas) sąskaitos. Šiame priede pateiktas pavyzdinis sąskaitų planas kredito unijoms nėra privalomas, tačiau sudarydama savo sąskaitų planą, kiekviena kredito unija gali naudoti šio sąskaitų plano sąskaitas ir papildyti jį naujomis.

6. Pripažįstant ir registruojant apskaitoje kredito unijos turta, įsipareigojimus, pajamas ir sąnaudas, vadovaujamesi atitinkamų verslo apskaitos standartų nuostatomis, jei jos neprieštarauja šio standarto nuostatomis. Kol kredito unijos turto suma nepasiekia Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatyto dydžio, kredito unija gali neskaičiuoti atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų pagal 24-ąjį verslo apskaitos standartą „Pelno mokesčiai“.

Pripažindama ir registruodama apskaitoje ilgalaikį materialųjį turta, kredito unija vadovujasi 12-uoju verslo apskaitos standartu „Ilgalaikis materialusis turtas“, o pripažindama ir registruodama nematerialųjį turta – 13-ojo verslo apskaitos standarto „Nematerialusis turtas“ nuostatomis.

Kredito unijos sutartiniai įsipareigojimai sumokėti pinigais arba atsiskaityti kitu finansiniu turta turėtų būti pripažįstami ir apskaitoje registruojami pagal 18-ąjį verslo apskaitos standartą „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“.

Poataskaitinių įvykių, atidėjinių, neapibrėžtųjų įsipareigojimų, neapibrėžtojo turto apskaitai, išskyrus tikrąja verte įvertintų finansinių priemonių, vykdomų nenuostolingų sutarčių ir atskirų kituose verslo apskaitos standartuose nagrinėjamų atvejų apskaitą, taikomas 19-asis verslo apskaitos standartas „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei poataskaitiniai įvykiai“.

Tačiau atlygis darbuotojui ir su juo susiję įsipareigojimai, išskyrus išlaidoms kompensuoti skirtas darbuotojui sumokėtas išmokas, vertinami ir kredito unijos apskaitoje parodomi vadovaujantis 31-uoju verslo apskaitos standartu „Atlygis darbuotojui“.

Paslaugų teikimo ir kitas pajamas pripažindama ir registruodama apskaitoje kredito unija turėtų vadovautis 10-ojo verslo apskaitos standarto „Pajamos“, o pripažindama paslaugų teikimo ir kitas sąnaudas – 11-ojo verslo apskaitos standarto „Sąnaudos“ nuostatomis.

Visų šio straipsnio aiškinime paminėtų verslo apskaitos standartų nuostatas kredito unija taiko, jei jos neprieštarauja šio standarto nuostatomis. Pavyzdžiui, investicijas į vertybinius popierius kredito unija apskaitoje registruoja pagal 18-ąjį verslo apskaitos standartą „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, tačiau finansinėse ataskaitose parodo pagal 43-iojo verslo apskaitos standarto „Kredito unijų apskaita ir finansinės ataskaitos“ nuostatas.

7. Kredito unijos apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas registruojamas apskaitoje pagal 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ reikalavimus.

8. Kredito unijos turtą sudaro finansinis ir nefinansinis turtas. Už suteiktas paskolas perimtas nefinansinis turtas priskiriamas nefinansinio turto grupei.

Finansinis turtas – turtas, kuris yra: 1) pinigai ir pinigų ekvivalentai; 2) sutartinė teisė pasikeisti finansinėmis priemonėmis su kita šalimi sau palankiomis sąlygomis; 3) įsigyti kito subjekto vertybiniai popieriai; 4) sutartinė teisė gauti pinigus ar kitą 1–3 punktuose išvardytą finansinį turtą iš kito subjekto.

Kredito unijos nefinansiniam turtui priskiriamas ilgalaikis materialusis ir nematerialusis turtas, atsargos, už suteiktas paskolas perimtas nefinansinis turtas ir kitas nefinansinis turtas.

IV. FINANSINIŲ ATASKAITŲ REIKALAVIMAI

9. Sudarydamos finansines ataskaitas, kredito unijos turi vadovautis šiuo standartu ir 1-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinė atskaitomybė“ nuostatomis, jei jos neprieštarauja šio standarto nuostatomis.

10. Kredito unijų finansinių ataskaitų rinkinį sudaro:

10.1. balansas;

10.2. pelno (nuostolių) ataskaita;

10.3. aiškinamasis raštas.

11. Kredito unijos, sudarydamos tarpines finansines ataskaitas, turi vadovautis šiuo standartu ir 29-ojo verslo apskaitos standarto „Tarpinė finansinė atskaitomybė“ nuostatomis, jei jos neprieštarauja šio standarto nuostatomis.

12. Pavyzdinės finansinių ataskaitų formos pateikiamos šio standarto prieduose.

V. BALANSO INFORMACIJA IR SVARBIAUSIŲ STRAIPSNIŲ AIŠKINIMAS

13. Kredito unijos balanse turi būti pateikiama informacija apie kredito unijos turtą, nuosavą kapitalą ir įsipareigojimus paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

14. Balanse pateikiami ataskaitinio laikotarpio pabaigos ir lyginamieji – praėjusių finansinių metų pabaigos – duomenys.

15. Balanse informacija išdėstoma tokia tvarka:

15.1. A. Turtas;

15.2. I. Pinigai ir pinigų ekvivalentai;

15.3. II. Investicijos į vertybinius popierius;

15.4. III. Kredito įstaigoms suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos;

- 15.5. IV. Kredito unijos nariams suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos;**
- 15.6. V. Kitas finansinis turtas;**
- 15.7. VI. Atsargos, už skolas perimtas ir kitas turtas;**
- 15.8. VII. Ilgalaikis materialusis turtas;**
- 15.9. VIII. Nematerialusis turtas;**
- 15.10. B. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai;**
- 15.11. I. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai kredito įstaigoms;**
- 15.12. II. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai klientams ir kredito unijos nariams;**
- 15.13. III. Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai;**
- 15.14. IV. Atidėjiniai;**
- 15.15. V. Subordinuotieji įsipareigojimai;**
- 15.16. C. Nuosavas kapitalas;**
- 15.17. I. Pajinis kapitalas;**
- 15.18. II. Privalomieji rezervai ir kapitalas;**
- 15.19. III. Perkainojimo rezervas;**
- 15.20. IV. Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai);**
- 15.21. IV.1. Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai);**
- 15.22. IV.2. Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai).**

16. Kredito unijos balanso A dalyje pateikiama informacija apie finansinį ir nefinansinį turta.

17. Pinigų ir pinigų ekvivalentų straipsnyje parodomi kredito unijos kasoje, bankuose ir kitose kredito įstaigose įvairia valiuta laikomi kredito unijos pinigai ir indėliai iki pareikalavimo, kurie pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

Balanso pinigų ir pinigų ekvivalentų straipsnyje parodomi pagal 18-ąjį verslo apskaitos standartą „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ pripažįstami ir vertinami kredito unijos kasoje, sąskaitose bankuose ir kitose kredito įstaigose įvairia valiuta laikomi pinigai, indėliai iki pareikalavimo ir terminuotieji indėliai. Kredito unijų turimi vertybiniai popieriai, kurių išpirkimo terminas iki 3 mėn., pripažįstami ir vertinami pagal 18-ąjį verslo apskaitos standartą ir yra priskiriami pinigų ekvivalentams, tačiau skirtingai nuo kitų įmonių šiame balanso straipsnyje neparodomi.

18. Investicijų į vertybinius popierius straipsnyje parodomos investicijos į Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos ir kitų Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybių vertybinius popierius. Šie vertybiniai popieriai pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

Šiame balanso straipsnyje parodomos visos kredito unijų investicijos į Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos ir kitų Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybių vertybinius popierius ir obligacijas, neatsižvelgiant į jų išpirkimo terminą. Čia parodomos ir investicijos, kurių išpirkimo terminas yra iki 3 mėn. Vertinant investicijas į vertybinius popierius jos priskiriamos finansiniam turtui, kuris skirstomas į:

- parduoti laikomą,
- iki išpirkimo termino laikomą.

Parduoti laikomam finansiniam turtui priskiriamas toks turtas, kuris buvo įsigytas parduoti arba siekiant gauti pelno iš jo kainos svyravimų, taip pat kitas finansinis turtas, kuris negali būti priskiriamas prie iki išpirkimo termino laikomam finansiniam turtui arba prie paskolų ir gautinų sumų. Parduoti laikomo finansinio turto sudėtis ir šio turto grupės apskaitos principai turi būti nurodyti kredito unijos apskaitos politikoje. Pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto nuostatas parduoti laikomas finansinis turtas pirmą kartą pripažįstant vertinamas ir apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina. Įsigijimo savikaina nustatoma pagal už finansinį turtą sumokėtą ar mokėtiną pinigų sumą ar kito perduoto turto vertę.

Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, parduoti laikomas finansinis turtas vertinamas tikrąja verte. Finansinio turto tikroji vertė gali būti nustatoma pagal 32-ąjį verslo apskaitos standartą „Tikrosios vertės nustatymas“. Jei tikrosios vertės nustatyti neįmanoma, nes parduoti laikomu finansiniu turtu neprekiuojama rinkoje, šis turtas vertinamas pagal apskaitos politikoje nurodytus reikalavimus.

1 pavyzdys

Kredito unija 20X1 m. spalio 2 d. už 995 663 EUR įsigijo 10 000 LT0000X000XX emisijos 100 EUR nominaliosios vertės Lietuvos Respublikos Vyriausybės obligacijų. Obligacijų išpirkimo terminas 20X3 m. vasario 20 d. Kredito unija šias obligacijas tikisi parduoti ir uždirbti iš rinkos kainos svyravimų. Obligacijas ji priskyrė parduoti laikomam finansiniam turtui ir apskaitoje užregistravo įsigijimo savikaina:

D 1203 Parduoti laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	995 663
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	995 663

Sudarydama 20X1 m. finansines ataskaitas, parduoti laikomas Vyriausybės obligacijas paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, t. y. 20X1 m. gruodžio 31 d., kredito unija įvertino tikrąja verte. Pagal aktyviojoje vertybinių popierių rinkoje skelbiamą kainą ji nustatė, kad šios emisijos vienos obligacijos vertė 20X1 m. gruodžio 31 d. buvo 99,8619 EUR, o visų kredito unijos turimų obligacijų vertė 998 619 EUR.

Kredito unija 20X1 m. gruodžio 31 d. pripažįsta 2 956 EUR parduoti laikomų obligacijų tikrosios vertės padidėjimo pajamų ir apskaitoje registruoja:

D 1203 Parduoti laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	2 956
K 4132 Vertybinių popierių tikrosios vertės padidėjimo pajamos	2 956

Kredito unija 20X2 m. lapkričio 30 d. pardavė visas turėtas obligacijas už 1 015 000 EUR, gavo 16 381 EUR pelno ir apskaitoje užregistravo:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	1 015 000
K 1203 Parduoti laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	998 619
K 4131 Vertybinių popierių ir kito finansinio turto pardavimo pelnas	16 381

Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas yra toks finansinis turtas, kurį ketinama ir galima laikyti iki nustatyto išpirkimo termino gaunant nustatytas arba galimas nustatyti sumas. Tai gali būti iki išpirkimo termino laikomos obligacijos su fiksuota palūkanų norma ir nustatyta išpirkimo data, izdo vekseliai, euroobligacijos.

Pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto nuostatas iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas pirmą kartą pripažįstant vertinamas įsigijimo savikaina.

Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas, iki išpirkimo termino laikomas turtas vertinamas amortizuota savikaina. Amortizuota savikaina skaičiuojama taikant apskaičiuotų palūkanų normą. Apskaičiuotų palūkanų norma – tokia norma, kurią taikant pinigų srautai diskontuojami visą finansinio turto naudojimo laiką arba iki kito perkainojimo datos. Skaičiuojant atsižvelgiama į visus sumokėtus arba gautus pinigus ir apskaičiuotas palūkanas.

2 pavyzdys

Kredito unija 20X2 m. gegužės 1 d. įsigijo 100 EUR nominaliosios vertės su 3 proc. fiksuotų metinių palūkanų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1 000 obligacijų už 98 200 EUR (įskaitant sandorio sudarymo išlaidas). Obligacijų išpirkimo data 20X5 m. balandžio 30 d. Apskaičiuotas palūkanų pajamas (9 000 EUR) kredito unija gaus obligacijų išpirkimo dieną, t. y. 20X5 m. balandžio 30 d., kada kredito unijai bus sumokama išpirkimo suma, kurią sudaro apskaičiuotos palūkanos ir nominalioji vertė.

Kredito unija obligacijas ketina laikyti iki išpirkimo termino. Jos apskaitos politikoje nustatyta, kad iki išpirkimo termino laikomų vertybinių popierių palūkanos skaičiuojamos kiekvieną dieną, apskaitoje parodomos sukauptos palūkanos, kurios paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pripažįstamos palūkanų pajamomis. Obligacijų nominalioji vertė gaunama jų išpirkimo dieną.

Įsigytos obligacijos kredito unijos apskaitoje registruojamos įsigijimo savikaina:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	98 200
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	98 200

Sudarant 20X2 ataskaitinių metų finansines ataskaitas apskaičiuotas obligacijų išpirkimo sumos (109 000 EUR) ir įsigijimo savikainos (98 200 EUR) 10 800 EUR skirtumas. Šis skirtumas amortizuotos savikainos būdu yra paskirstomas tolygiai atskiriems laikotarpiams iki išpirkimo termino. 20X2 m. 8/36 šio skirtumo, t. y. 2 400 EUR, pripažįstama palūkanų pajamomis ir kredito unijos apskaitoje registruojama:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	2 400
K 4104 Vertybinių popierių palūkanų pajamos	2 400

Sudarant 20X3 ataskaitinių metų finansines ataskaitas už obligacijas apskaičiuotos 3 600 EUR (10 800 EUR × 12 / 36) palūkanos pripažįstamos pajamomis ir kredito unijos apskaitoje registruojama:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	3 600
--	-------

K 4104 Vertybinių popierių palūkanų pajamos	3 600
---	-------

Sudarant 20X4 ataskaitinių metų finansines ataskaitas už obligacijas apskaičiuotos 3 600 EUR (10 800EUR × 12 / 36) palūkanos pripažįstamos pajamomis ir kredito unijos apskaitoje registruojama:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	3 600
--	-------

K 4104 Vertybinių popierių palūkanų pajamos	3 600
---	-------

Suėjus obligacijų išpirkimo terminui, t. y. 20X5 m. balandžio 30 d., už likusį laikotarpį apskaičiuotos 1 200 EUR (10 800 EUR × 4 / 36) palūkanos pripažįstamos pajamomis ir kredito unijos apskaitoje registruojama:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	1 200
--	-------

K 4104 Vertybinių popierių palūkanų pajamos	1 200
---	-------

Obligacijų išpirkimo dieną kredito unijai yra sumokama 109 000 EUR išpirkimo suma, kuri apskaitoje registruoja:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	109 000
---	---------

K 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	109 000
--	---------

Tačiau pasitaiko atvejų, kai kredito unijos vadovybė nusprendžia apskaitoje užregistruotą, iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą parduoti. Tokiu atveju šis turtas turi būti perklasifikuojamas ir iškeliamas į parduoti laikomo finansinio turto sąskaitą kredito unijos apskaitos politikoje nustatyta tvarka.

3 pavyzdys

Kredito unija 20X2 m. sausio 1 d. už 9 983 EUR įsigijo Lietuvos Respublikos Vyriausybės Nr. LT0000XX00XX emisijos 100 taupymo lakštų su sukauptomis palūkanomis. Nominalioji taupymo lakšto vertė 100 EUR. Taupymo lakštų išpirkimo terminas yra 20X5 m. gruodžio 31 d., išpirkimo kaina 102,20 EUR (nominalioji vertė su paskutinės atkarpos palūkanomis). Taupymo lakšto metinė palūkanų norma 2,2 proc., atkarpos išmokos mokamos vieną kartą per metus, t. y. 20X2 m. gruodžio 31 d., 20X3 m. gruodžio 31 d. ir 20X4 m. gruodžio 31 d.

Kredito unija šiuos taupymo lakštus nusprendė laikyti iki išpirkimo termino, priskyrė juos iki išpirkimo termino laikomiems vertybiniais popieriais, įvertino įsigijimo savikaina ir 20X2 m. sausio 1 d. apskaitoje užregistravo:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	9 983
--	-------

K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	9 983
---	-------

20X2 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 225,54 EUR palūkanų ir apskaitoje užregistravo:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	225,54
--	--------

K 4104 Vertybinių popierių palūkanų pajamos	225,54
---	--------

Gavusi apskaičiuotas palūkanas kredito unija apskaitoje užregistravo:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	225,54
---	--------

K 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	225,54
--	--------

20X3 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 225,67 EUR palūkanų, apskaitoje užregistravo:

D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	225,67
K 4104 Vertybinių popierių palūkanų pajamos	225,67
Gavusi apskaičiuotas palūkanas kredito unija apskaitoje užregistravo:	
D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	225,67
K 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	225,67
20X4 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 225,79 EUR palūkanų ir apskaitoje užregistravo:	
D 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	225,79
K 4104 Vertybinių popierių palūkanų pajamos	225,79
Termino pabaigoje gavusi išperkamąją taupymo lakštų vertę kredito unija apskaitoje užregistravo:	
D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	10 225,79
K 1202 Iki išpirkimo termino laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	10 225,79

19. Kredito įstaigoms suteiktų paskolų ir kitų iš jų gautinų sumų straipsnyje parodomas šalies ir užsienio kredito įstaigoms suteiktos paskolos, terminuotieji indėliai, taip pat kitos gautinos sumos ir avansai. Paskolos ir iš anksto kredito įstaigoms pervestos lėšos pripažįstamos ir vertinamos pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas. Šiame straipsnyje taip pat parodomas paskolų ir terminuotųjų indėlių sukauptos palūkanos.

20. Kredito unijos nariams suteiktų paskolų ir kitų iš jų gautinų sumų straipsnyje parodomas kredito unijos nariams suteiktos paskolos ir iš jų gautinos sumos kartu su sukauptomis palūkanomis. Suteiktos paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ir vertinamos pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

Šioje balanso eilutėje parodomas kredito unijos nariams (fiziniams asmenims), kredito unijos asocijuotiesiems nariams (juridiniams asmenims) suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos ir sukauptos palūkanos. Čia taip pat parodomas ir kredito unijos nariams suteiktų paskolų nuvertėjimas (sudaryti specialieji atidėjiniai ir kitas vertės sumažėjimas).

Kredito unija pasirenka ir išsamiai apskaitos politikoje aprašo finansinio turto nuvertėjimo apskaitos principus, objektyvias finansinio turto nuvertėjimo prielaidas, nuostolio dėl turto vertės sumažėjimo pripažinimo arba panaikinimo principus.

Sudarydama ir įrašydama į apskaitą specialiuosius atidėjinius kredito unija privalo vadovautis Lietuvos banko valdybos 2009 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 38 „Dėl kredito unijų minimalių paskolų vertinimo reikalavimų patvirtinimo“ patvirtintais Kredito unijų minimaliais paskolų vertinimo reikalavimais.

Kai, vadovaudamasi Kredito unijų minimaliais paskolų vertinimo reikalavimais, kredito unija turtą paskirsto į grupes ir valdyba patvirtina grupavimo rezultatus, tik tada sudaromi specialieji atidėjiniai ir užregistruojami apskaitoje.

Specialiųjų atidėjinių apskaita turi būti tvarkoma taip, kad sudarydama ataskaitas, kredito unija galėtų išskirti specialiuosius atidėjinius savo suteiktoms paskoloms Lietuvos ir užsienio bankuose, Centrinėje kredito unijoje, kitose kredito unijose laikomoms lėšoms ir specialiųjų atidėjinių sąnaudas. Sudarant specialiuosius atidėjinius debetuojama specialiųjų atidėjinių sąnaudų

sąskaita ir kredituojama specialiųjų atidėjinių sąskaita. Apskaitoje užregistruotos sudarytų naujų specialiųjų atidėjinių sąnaudos parodomas pelno (nuostolių) ataskaitos V.1. *Specialiųjų atidėjinių sąnaudos* straipsnyje.

Jei paskola ar gautina suma nurašomos, nurašoma suma koreguojami specialieji atidėjiniai, sudaryti atitinkamai paskolai ar gautinai sumai.

Pavyzdys

Kredito unija „A“ 20X0 m. suteikė savo nariui 200 000 EUR paskolą su 5 proc. metinėmis palūkanomis. Paskola gražinama vienodomis kas mėnesinėmis įmokomis per 10 metų. Kredito unijos apskaitos politikoje numatyta, kad skaičiuojant palūkanas laikoma, kad metai turi 360 dienų.

Išduodama šią paskolą ir vadovaudamasi šio punkto aiškinime minėtomis Kredito unijų abejotinių aktyvų grupavimo ir specialiųjų atidėjinių sudarymo taisyklėmis ir jose nurodytais paskolų rizikos vertinimo ir grupavimo kriterijais, kredito unija nustatė jos rizikingumą, priskyre ją padidintos rizikos (III) grupei ir atsižvelgdama į paskolos užtikrinimo priemonę apskaičiavo 20 000 EUR (200 000 EUR × 50 % × 20 %) specialiųjų atidėjinių.

Kredito unija savo apskaitoje registruoja:

D 51211 Kredito unijos nariams ir asocijuotiesiems nariams suteiktų paskolų specialiųjų atidėjinių sąnaudos	20 000,00
K 14031 Specialieji atidėjiniai kredito unijų nariams suteiktoms paskoloms (-)	20 000,00

Jeį paaikškėja naujų faktų, kad kredito unijos nariui išduota paskola nebus gražinta visa, tai pagal patvirtintą kredito unijos apskaitos politiką turi būti sudaromi nauji atidėjiniai, kurie padengtų negražintos paskolos sumą.

21. Kito finansinio turto straipsnyje parodoma gautinos sumos už kredito unijos perleistą materialųjį ir nematerialųjį turta, biudžeto skolos kredito unijai ir kitas finansinis turtas, neparodytas kituose balanso straipsniuose. Kitos gautinos sumos ir kitas finansinis turtas pripažįstamas ir vertinamas pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

22. Atsargų, už skolas perimto ir kito turto straipsnyje parodoma kredito unijos turimų atsargų, už skolas perimto nefinansinio turto, kurį artimiausiu metu ketinama parduoti, ir į kitus turto straipsnius neįtraukto turto vertė, pavyzdžiui, atidėtojo mokesčio turtas ir pan. Už skolas perimtas nefinansinis turtas, kurį artimiausiu metu ketinama parduoti, pripažįstamas tikraja verte atėmus pardavimo išlaidas, o vėliau kaip ir atsargos vertinamas pagal 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ nuostatas.

Šiame balanso straipsnyje pateikiamos atsargos įvertinamos pagal 9-ojo verslo apskaitos standarto nuostatas, t. y. įsigijimo (pasigaminimo) savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, ta, kuri iš jų yra mažesnė. Atsargų įsigijimo (pasigaminimo) savikaina palyginama su tų pačių atsargų grynąja galimo realizavimo verte paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną. Jeigu grynoji galimo realizavimo vertė yra mažesnė už įsigijimo (pasigaminimo) savikainą, atsargos nukainojamos iki jų grynosios galimo realizavimo vertės, o skirtumas nurašomas į ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudas.

Už skolas perimtas turtas, kurį artimiausiu metu tikimasi parduoti, pripažįstamas tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas, o ataskaitinio laikotarpio pabaigoje vertinamas grynąja galimo realizavimo verte.

Tikroji vertė – suma, už kurią vertės nustatymo dieną sandorio šalys viena kitai įprastomis rinkos sąlygomis gali parduoti turtą ar paslaugas arba perleisti įsipareigojimą. Finansinio turto tikroji vertė gali būti nustatoma pagal 32-ąjį verslo apskaitos standartą „Tikrosios vertės nustatymas“.

Tikroji turto vertė atėmus pardavimo išlaidas yra suma, kuri gali būti gauta iš tikrosios vertės atėmus galimas pardavimo išlaidas, išskyrus tas, kurios jau buvo pripažintos įsipareigojimais. Turto galimomis pardavimo išlaidomis gali būti, pavyzdžiui, teismo išlaidos, įvairūs sandorių mokesčiai, turto išvežimo ir kitos su pardavimu tiesiogiai susijusios išlaidos. Turto galimo pardavimo išlaidoms negali būti priskiriamos, pavyzdžiui, darbo santykių nutraukimo, veiklos mažinimo ar unijos reorganizavimo išlaidos.

1 pavyzdys

Kredito unija „A“ pagal paskolos sutartį suteikia 120 000 EUR paskolą savo nariui. Paskola suteikta dešimčiai metų. Ją reikia grąžinti lygiomis dalimis kiekvieną mėnesį po 1 000 EUR ir per laikotarpį sumokėti apskaičiuotas palūkanas (10 proc. nuo likusios paskolos sumos). Paskolos sutartyje nurodyta, kad negrąžinus paskolos, perimamas už šią paskolą įkeistas nario turtas (pastatas). Už skolas perimto turto pardavimo rezultatas, t. y. pelnas (nuostoliai), atitenka kredito unijai.

Išdavusi paskolą kredito unija apskaitoje registruoja:

D 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	120 000,00
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	120 000,00

Kredito unijos narys pirmųjų kredito mokėjimo metų pabaigoje kredito unijai sugrąžino 12 000,00 EUR paskolos ir sumokėjo už tą laikotarpį apskaičiuotas palūkanas. Ši operacija kredito unijos apskaitoje registruojama:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	24 000,00
K 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	12 000,00
K 4101 Kredito unijos nariams suteiktų paskolų palūkanų pajamos	12 000,00

Antraisiais paskolos grąžinimo metais kredito unijos narys grąžino dar 10 800,00 EUR, tačiau šios sumos užteko tik už laikotarpį apskaičiuotoms palūkanoms sumokėti. Kredito unija savo apskaitoje registruoja palūkanų apskaičiavimą ir jų sumokėjimą:

D 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	10 800,00
K 4101 Kredito unijos nariams suteiktų paskolų palūkanų pajamos	10 800,00
D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	10 800,00
K 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	10 800,00

Įvertinusi nariui suteiktos paskolos susigrąžinimo riziką, kredito unija priskyrė šią paskolą abejotinų paskolų (IV) grupei ir nuo negrąžintos paskolos dalies apskaičiavo 43 200,00 EUR (108 000,00 EUR × 40 %) specialiuųjų atidėjinių. Kredito unija savo apskaitoje registruoja:

D 51211 Kredito unijos nariams ir asocijuotiesiems nariams suteiktų paskolų specialiujų atidėjinių sąnaudos	43 200,00
K 14031 Specialieji atidėjiniai kredito unijų nariams suteiktoms paskoloms (-)	43 200,00

Trečiaisiais metais kredito unijos narys informavo, kad šiuo metu negali grąžinti paskolos ir prašė kredito uniją atidėti likusios paskolos dalies (108 000,00 EUR) grąžinimo terminą. Praėjus atidėtam terminui, narys ir toliau nemokėjo kredito grąžinimo įmokų, todėl kredito unija „A“ pagal pasirašytą paskolos sutartį 20X1 m. kovo 30 d. perėmė nario pastatą, kurį tikisi parduoti artimiausiu metu. Nepriklausomi turto vertintojai nustatė, kad nario pastato rinkos vertė yra 120 000 EUR.

Perimant pastatą jis įvertinamas tikrąja verte atėmus 10 000 EUR pardavimo išlaidas, t. y. 110 000 EUR (120 000 – 10 000). Kredito unijai perėmus nario pastatą mažinamos kredito unijos nariams suteiktų paskolų specialiujų atidėjinių sąnaudos. Kredito unijos apskaitoje daromi tokie įrašai:

D 16021 Už skolas perimtas nefinansinis turtas	110 000,00
K 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	108 000,00
K 4153 Kitos netipinės veiklos pajamos	2 000,00

ir

D 14031 Specialieji atidėjiniai kredito unijų nariams suteiktoms paskoloms (-)	43 200,00
K 51211 Kredito unijos nariams ir asocijuotiesiems nariams suteiktų paskolų specialiujų atidėjinių sąnaudos	43 200,00

Analizuojant panašių tos vietovės pastatų rinkos kainas pastebėta, kad kredito unijos „A“ perimto pastato vertė iki 20X1 metų pabaigos labai sumažėjo. Todėl paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną už skolas perimtas turtas vertinamas pagal 9-ojo verslo apskaitos standarto „Atsargos“ nuostatas, t. y. grynąja galimo realizavimo verte. Grynoji galimo realizavimo vertė – įvertinta pardavimo kaina esant įprastoms verslo sąlygoms atėmus galimas pardavimo išlaidas. Kadangi paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną grynoji galimo realizavimo vertė buvo 98 000,00 EUR, kredito unija savo apskaitoje registruoja:

D 51483 Už skolas perimto nefinansinio turto vertės pasikeitimo sąnaudos	12 000,00
K 16021 Už skolas perimtas nefinansinis turtas	12 000,00

Už skolas perimtą turtą kredito unija pardavė 20X2 m. rugsėjo 20 d. už 105 000,00 EUR ir apskaitoje užregistravo:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	105 000,00
K 16021 Už skolas perimtas nefinansinis turtas	98 000,00
K 51483 Už skolas perimto nefinansinio turto vertės pasikeitimo sąnaudos	7 000,00

2 pavyzdys

Kredito unija „B“ savo nariui buvo suteikusi 100 000 EUR paskolą dešimčiai metų, grąžinant ją su palūkanomis lygiomis dalimis kiekvieną mėnesį po 1 250 EUR. Paskolos sutartyje nurodyta, kad negrąžinus paskolos bus perimamas už šią paskolą įkeistas nario turtas (pastatas). Nepriklausomi turto vertintojai nustatė, kad sutarties sudarymo metu įkeičiamo turto vertė yra

110 000,00 EUR. Už skolas perimto turto pardavimo rezultatas, pelnas (nuostoliai), atitenka kredito unijai.

Nariui išduotą paskolą kredito unija apskaitoje registruoja:

D 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	100 000,00
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	100 000,00

Per pirmuosius paskolos grąžinimo metus narys sugrąžino 15 000 EUR. Kredito unija apskaitoje užregistravo:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	15 000,00
K 4101 Kredito unijos nariams suteiktų paskolų palūkanų pajamos	10 000,00
K 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	5 000,00

Per antruosius paskolos grąžinimo metus narys sugrąžino tik 14 500 EUR ir liko skolingas už šį laikotarpį 500 EUR. Kredito unija apskaitoje užregistravo:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	14 500,00
K 4101 Kredito unijos nariams suteiktų paskolų palūkanų pajamos	9 500,00
K 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	5 000,00

Kredito unijos narys pranešė, kad toliau negali tęsti paskolos grąžinimo ir kreipėsi į kredito uniją su prašymu atidėti likusios paskolos dalies (90 000,00 EUR) grąžinimo terminą. Praėjus atidėtam kredito grąžinimo terminui, narys ir toliau nemokėjo kredito grąžinimo įmokų, todėl įvertinusi nariui suteiktos paskolos susigrąžinimo riziką, kredito unija šią paskolą priskiria padidintos rizikos paskolų (III) grupei, pripažįsta 18 000 EUR (90 000,00 EUR × 20 %) specialiųjų atidėjinių ir apskaitoje registruoja:

D 51211 Kredito unijos nariams ir asocijuotiesiems nariams suteiktų paskolų specialiųjų atidėjinių sąnaudos	18 000,00
K 14031 Specialieji atidėjiniai kredito unijų nariams suteiktoms paskoloms (-)	18 000,00

Pagal pasirašytą paskolos sutartį praėjus 6 mėnesiams, t. y. 20X2 m. kovo 30 d., kredito unija „B“ perėmė nario pastatą, kurį tikisi parduoti artimiausiu metu. Nepriklausomi turto vertintojai nustatė, kad įkeisto pastato rinkos vertė perėmimo metu buvo 70 000 EUR.

Perimtas pastatas vertinamas tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas, t. y. 60 000,00 EUR (70 000 – 10 000) ir nurašoma išduotos paskolos likutinė vertė. Kredito unijos apskaitoje daromi tokie įrašai:

D 16021 Už skolas perimtas nefinansinis turtas	60 000,00
D 14031 Specialieji atidėjiniai kredito unijų nariams suteiktoms paskoloms (-)	18 000,00
D 5125 Nurašytos paskolos	12 000,00
K 14011 Kredito unijos nariams suteiktos paskolos	90 000,00

Kredito unija už skolas perimtą turtą 20X2 m. lapkričio 20 d. pardavė už 60 000 EUR ir apskaitoje užregistravo:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	60 000,00
K 16021 Už skolas perimtas nefinansinis turtas	60 000,00

Šiame balanso straipsnyje parodomas būsimų laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos, kurios pripažįstamos vadovaujantis 2-ojo verslo apskaitos standarto „Balansas“ VIII skyriaus „Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos“ nuostatomis.

23. Ilgalaikio materialiojo turto straipsnyje parodoma kredito unijos veikloje naudojamo ilgalaikio materialiojo turto, apskaitoje užregistruoto pagal 12-ojo verslo apskaitos standarto „Ilgalaikis materialusis turtas“ nuostatas, vertė.

24. Nematerialiojo turto straipsnyje parodoma kredito unijos veikloje naudojamo nematerialiojo turto, pripažinto ir apskaitoje užregistruoto pagal 13-ojo verslo apskaitos standarto „Nematerialusis turtas“ nuostatas, vertė.

25. Kredito unijos balanso B dalyje pateikiama informacija apie mokėtinas sumas ir įsipareigojimus.

26. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų kredito įstaigoms straipsnyje parodoma visa kredito unijos įsipareigojimų šalies ir užsienio bankams bei kitoms kredito įstaigoms suma. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai kredito įstaigoms pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

Šioje balanso eilutėje parodomas iš Lietuvos Respublikos, užsienio bankų ir kitų kredito unijų gautų paskolų ir padėtų terminuotųjų indėlių sumos. Čia parodomas Centrinei kredito unijai mokėtinų paprastųjų, likvidumui palaikyti, tikslinių paskolų ir kitų įsipareigojimų sumos.

Pavyzdys

Kredito unija „A“ su Lietuvos banku „X“ sudarė sutartį, pagal kurią gauna 180 000 EUR paskolą penkeriems metams. Už gautą paskolą kasmet ji mokės fiksuotas 5 proc. palūkanas. Sutartyje nurodyta, kad kredito unija kasmet grąžins po 36 000 EUR paskolos ir apskaičiuotas palūkanas. Paskola grąžinama mokant vienodas periodines įmokas, o palūkanos mokamos atsižvelgiant į naudojimosi ja laiką. Apskaičiuojant palūkanas laikoma, kad metai turi 360 kalendorinių dienų.

Pagal sudarytą paskolos grąžinimo grafiką kiekvieną mėnesį kredito unija turi grąžinti 3 000 EUR paskolos ir apskaičiuotas palūkanas.

Informacija apie mokėtinos sumos amortizuotą savikainą, palūkanų sąnaudas ir pinigų srautus kiekvieną ataskaitinį laikotarpį pateikiama lentelėje.

Metai	Amortizuota savikaina metų pradžioje (EUR)	Grąžinama paskola (EUR)	Palūkanų sąnaudos (EUR) ($A \times 5\%$) : $360 \times$ kiekvieno mėn. kalendorinių dienų skaičiaus)	Pinigų srautai (EUR) (sumokėta pagrindinė suma ir palūkanos)	Amortizuota savikaina mėnesio pabaigoje (EUR) ($A - B$)
	A	B	C	D	E
20X0-01-31	180 000,00	3 000,00	775,00	3 000,00 + 775,00	177 000,00
20X0-02-28	177 000,00	3 000,00	762,09	3 000,00 + 762,09	174 000,00
20X0-03-31	174 000,00	3 000,00	676,67	3 000,00 + 676,67	171 000,00

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba

20X0-04-30	171 000,00	3 000,00	712,50	3 000,00 + 712,50	168 000,00
20X0-05-31	168 000,00	3 000,00	723,34	3 000,00 + 723,34	165 000,00
20X0-06-30	165 000,00	3 000,00	687,50	3 000,00 + 687,50	162 000,00
20X0-07-31	162 000,00	3 000,00	697,50	3 000,00+ 697,50	159 000,00
20X0-08-31	159 000,00	3 000,00	684,59	3 000,00+ 684,59	156 000,00
20X0-09-30	156 000,00	3 000,00	650,00	3 000,00+ 650,00	153 000,00
20X0-10-31	153 000,00	3 000,00	658,75	3 000,00+ 658,75	150 000,00
20X0-11-30	150 000,00	3 000,00	625,00	3 000,00+ 625,00	147 000,00
20X0-12-31	147 000,00	3 000,00	632,92	3 000,00+ 932,92	144 000,00
Iš viso per 20X0 m.:		36 000,00	8 285,86	44 285,86	
20X1-01-31	144 000,00	3 000,00	620,00	3 000 + 620,00	141 000,00
20X1-02-28	141 000,00	3 000,00	548,34	3 000 + 548,34	138 000,00
20X1-03-31	138 000,00	3 000,00	594,17	3 000 + 594,17	135 000,00
20X1-04-30	135 000,00	3 000,00	581,25	3 000 + 581,25	132 000,00
20X1-05-31	132 000,00	3 000,00	568,34	3 000 + 568,34	128 000,00
20X1-06-30	128 000,00	3 000,00	533,34	3 000 + 533,34	125 000,00
20X1-07-31	125 000,00	3 000,00	538,20	3 000 + 538,20	122 000,00
20X1-08-31	122 000,00	3 000,00	525,28	3 000 + 525,28	119 000,00
20X1-09-30	119 000,00	3 000,00	495,84	3 000 + 495,84	116 000,00
20X1-10-31	116 000,00	3 000,00	499,45	3 000 + 499,45	113 000,00
20X1-11-30	113 000,00	3 000,00	470,84	3 000 + 470,84	110 000,00
20X1-12-31	110 000,00	3 000,00	473,62	3 000 + 473,62	107 000,00
Iš viso per 20X1 m.:		36 000,00	6 448,67	42 448,67	

Šioje lentelėje pateikiama tik pirmųjų dvejų ataskaitinių metų gražinamos paskolos ir apskaičiuotų palūkanų suma. Analogiškai apskaičiuojamos ir vėlesniais ataskaitiniais laikotarpiais mokėtinos sumos.

Registruojant gautą paskolą kredito unijos „A“ apskaitoje daromi tokie įrašai:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose 180 000,00

K 2101 Iš Lietuvos Respublikos bankų gautos paskolos ir padėti terminuotieji indėliai 180 000,00

Kiekvieną 20X0 metų mėnesį registruojant apskaičiuotas palūkanų sąnaudas įmonės „A“ apskaitoje daromi tokie įrašai:

D 5103 Palūkanų sąnaudos už kredito įstaigų indėlius ir paskolas 775,00

K 2101 Iš Lietuvos Respublikos bankų gautos paskolos ir padėti terminuotieji indėliai 775,00

Kai bankui „X“ sumokamos palūkanos ir gražinama paskolos dalis, kredito unijos „A“ apskaitoje registruojama 3 775,00 EUR (3 000,00 + 775,00):

D 2101 Iš Lietuvos Respublikos bankų gautos paskolos ir padėti terminuotieji indėliai 3 775,00

K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose 3 775,00

Analogiški įrašai daromi kiekvieną mėnesį.

27. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų klientams ir kredito unijos nariams straipsnyje parodoma visa kredito unijos įsipareigojimų klientams, kurie nėra kredito įstaigos, ir kredito unijos nariams suma. Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai klientams ir kredito unijos nariams pripažįstami ir vertinami pagal 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ nuostatas.

Šioje balanso eilutėje parodoma kredito unijos klientų, narių ir asocijuotųjų narių indėliai iki pareikalavimo, terminuotieji, taupomieji indėliai ir kitos jiems mokėtinos sumos. Čia taip pat parodomi kredito unijos indėliai iki pareikalavimo.

Pavyzdys

Kredito unijos narys 20X0 m. vasario 10 d. padėjo 20 000 EUR terminuotą indėlį vieniems metams kredito unijoje „A“. Už šį indėlį bus mokamos 4,5 proc. metinės palūkanos. Palūkanos apskaičiuojamos ir kaupiamos kiekvieną dieną, kredito unijos nariui bus sumokėtos, jei jis įvykdys sutarties sąlygas ir išlaikys indėlį vienus metus. Kredito unijos nario padėtas indėlis kredito unijos apskaitoje registruojamas:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai sąskaitose bankuose	20 000,00
K 22032 Narių terminuotieji indėliai	20 000,00

Per 20X0 metų vasario mėnesį apskaičiuotos palūkanos pateikiamos lentelėje.

Data	Indėlio suma, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos (EUR)	Vienos dienos palūkanų norma (proc.)	Apskaičiuota palūkanų suma (EUR)	Indėlio suma su sukauptomis palūkanomis (EUR)
20X0-02-10	20 000,00	0,0125	2,5	20 002,50
20X0-02-11	20 000,00	0,0125	2,5	20 005,00
20X0-02-12	20 000,00	0,0125	2,5	20 007,50
20X0-02-13	20 000,00	0,0125	2,5	20 010,00
20X0-02-14	20 000,00	0,0125	2,5	20 012,50
20X0-02-15	20 000,00	0,0125	2,5	20 015,00
20X0-02-16	20 000,00	0,0125	2,5	20 017,50
20X0-02-17	20 000,00	0,0125	2,5	20 020,00
20X0-02-18	20 000,00	0,0125	2,5	20 022,50
20X0-02-19	20 000,00	0,0125	2,5	20 025,00
20X0-02-20	20 000,00	0,0125	2,5	20 027,50
20X0-02-21	20 000,00	0,0125	2,5	20 030,00
20X0-02-22	20 000,00	0,0125	2,5	20 032,50
20X0-02-23	20 000,00	0,0125	2,5	20 035,00
20X0-02-24	20 000,00	0,0125	2,5	20 037,50
20X0-02-25	20 000,00	0,0125	2,5	20 040,00
20X0-02-26	20 000,00	0,0125	2,5	20 042,50
20X0-02-27	20 000,00	0,0125	2,5	20 045,00
20X0-02-28	20 000,00	0,0125	2,5	20 047,50
Iš viso:			47,50	

Per 20X0 metų vasario mėnesį kredito unija apskaičiavo ir apskaitoje užregistravo 47,50 EUR palūkanų sąnaudų:

D 5101 Palūkanų sąnaudos už kredito unijos narių indėlius	47,50
K 22032 Narių terminuotieji indėliai	47,50

Per 20X0 metų kovo mėnesį apskaičiuotos palūkanos pateikiamos lentelėje.

Data	Indėlio suma, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos (EUR)	Vienos dienos palūkanų norma (proc.)	Apskaičiuota palūkanų suma (EUR)	Indėlio suma su sukauptomis palūkanomis (EUR)
20X0-03-01	20 000,00	0,0125	2,5	20 050,00
20X0-03-02	20 000,00	0,0125	2,5	20 052,50
20X0-03-03	20 000,00	0,0125	2,5	20 055,00
20X0-03-04	20 000,00	0,0125	2,5	20 057,50
20X0-03-05	20 000,00	0,0125	2,5	20 060,00
20X0-03-06	20 000,00	0,0125	2,5	20 062,50
20X0-03-07	20 000,00	0,0125	2,5	20 065,00
20X0-03-08	20 000,00	0,0125	2,5	20 067,50
20X0-03-09	20 000,00	0,0125	2,5	20 070,00
20X0-03-10	20 000,00	0,0125	2,5	20 072,50
20X0-03-11	20 000,00	0,0125	2,5	20 075,00
20X0-03-12	20 000,00	0,0125	2,5	20 077,50
20X0-03-13	20 000,00	0,0125	2,5	20 080,00
20X0-03-14	20 000,00	0,0125	2,5	20 082,50
20X0-03-15	20 000,00	0,0125	2,5	20 085,00
20X0-03-16	20 000,00	0,0125	2,5	20 087,50
20X0-03-17	20 000,00	0,0125	2,5	20 090,00
20X0-03-18	20 000,00	0,0125	2,5	20 092,50
20X0-03-19	20 000,00	0,0125	2,5	20 095,00
20X0-03-20	20 000,00	0,0125	2,5	20 097,50
20X0-03-21	20 000,00	0,0125	2,5	20 100,00
20X0-03-22	20 000,00	0,0125	2,5	20 102,50
20X0-03-23	20 000,00	0,0125	2,5	20 105,00
20X0-03-24	20 000,00	0,0125	2,5	20 107,50
20X0-03-25	20 000,00	0,0125	2,5	20 110,00
20X0-03-26	20 000,00	0,0125	2,5	20 112,50
20X0-03-27	20 000,00	0,0125	2,5	20 115,00
20X0-03-28	20 000,00	0,0125	2,5	20 117,50
20X0-03-29	20 000,00	0,0125	2,5	20 120,00
20X0-03-30	20 000,00	0,0125	2,5	20 122,50
20X0-03-31	20 000,00	0,0125	2,5	20 125,00
Iš viso:			77,50	

Per 20X0 metų kovo mėnesį kredito unija apskaičiavo ir apskaitoje užregistravo 77,50 EUR palūkanų sąnaudų:

D 5101 Palūkanų sąnaudos už kredito unijos narių indėlius 77,50

K 22032 Narių terminuotieji indėliai 77,50

Per 20X0 metų balandžio mėnesį apskaičiuotos palūkanos pateikiamos lentelėje.

Data	Indėlio suma, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos (EUR)	Vienos dienos palūkanų norma (proc.)	Apskaičiuota palūkanų suma (EUR)	Indėlio suma su sukauptomis palūkanomis (EUR)
20X0-04-01	20 000,00	0,0125	2,5	20 127,50
20X0-04-02	20 000,00	0,0125	2,5	20 130,00
20X0-04-03	20 000,00	0,0125	2,5	20 132,50
20X0-04-04	20 000,00	0,0125	2,5	20 135,00
20X0-04-05	20 000,00	0,0125	2,5	20 137,50
20X0-04-06	20 000,00	0,0125	2,5	20 140,00
20X0-04-07	20 000,00	0,0125	2,5	20 142,50
20X0-04-08	20 000,00	0,0125	2,5	20 145,00
20X0-04-09	20 000,00	0,0125	2,5	20 147,50
20X0-04-10	20 000,00	0,0125	2,5	20 150,00
20X0-04-11	20 000,00	0,0125	2,5	20 152,50
20X0-04-12	20 000,00	0,0125	2,5	20 155,00
20X0-04-13	20 000,00	0,0125	2,5	20 157,50
20X0-04-14	20 000,00	0,0125	2,5	20 160,00
20X0-04-15	20 000,00	0,0125	2,5	20 162,50
20X0-04-16	20 000,00	0,0125	2,5	20 165,00
20X0-04-17	20 000,00	0,0125	2,5	20 167,50
20X0-04-18	20 000,00	0,0125	2,5	20 170,00
20X0-04-19	20 000,00	0,0125	2,5	20 172,50
20X0-04-20	20 000,00	0,0125	2,5	20 175,00
20X0-04-21	20 000,00	0,0125	2,5	20 177,50
20X0-04-22	20 000,00	0,0125	2,5	20 180,00
20X0-04-23	20 000,00	0,0125	2,5	20 182,50
20X0-04-24	20 000,00	0,0125	2,5	20 185,00
20X0-04-25	20 000,00	0,0125	2,5	20 187,50
20X0-04-26	20 000,00	0,0125	2,5	20 190,00
20X0-04-27	20 000,00	0,0125	2,5	20 192,50
20X0-04-28	20 000,00	0,0125	2,5	20 195,00
20X0-04-29	20 000,00	0,0125	2,5	20 197,50
20X0-04-30	20 000,00	0,0125	2,5	20 200,00
Iš viso:			75,00	

Per 20X0 metų balandžio mėnesį kredito unija apskaičiavo ir apskaitoje užregistravo 75,00 EUR palūkanų sąnaudų:

D 5101 Palūkanų sąnaudos už kredito unijos narių indėlius 75,00

K 22032 Narių terminuotieji indėliai 75,00

Per 20X0 metų gegužės mėnesį apskaičiuotos palūkanos pateikiamos lentelėje.

Data	Indėlio suma, nuo kurios skaičiuojamos palūkanos (EUR)	Vienos dienos palūkanų norma (proc.)	Apskaičiuota palūkanų suma (EUR)	Indėlio suma su sukauptomis palūkanomis (EUR)
20X0-05-01	20 000,00	0,0125	2,5	20 202,50
20X0-05-02	20 000,00	0,0125	2,5	20 205,00
20X0-05-03	20 000,00	0,0125	2,5	20 207,50
20X0-05-04	20 000,00	0,0125	2,5	20 210,00
20X0-05-05	20 000,00	0,0125	2,5	20 212,50
20X0-05-06	20 000,00	0,0125	2,5	20 215,00
20X0-05-07	20 000,00	0,0125	2,5	20 217,50
20X0-05-08	20 000,00	0,0125	2,5	20 220,00
20X0-05-09	20 000,00	0,0125	2,5	20 222,50
20X0-05-10	20 000,00	0,0125	2,5	20 225,00
20X0-05-11	20 000,00	0,0125	2,5	20 227,50
20X0-05-12	20 000,00	0,0125	2,5	20 230,00
20X0-05-13	20 000,00	0,0125	2,5	20 232,50
20X0-05-14	20 000,00	0,0125	2,5	20 235,00
20X0-05-15	20 000,00	0,0125	2,5	20 237,50
20X0-05-16	20 000,00	0,0125	2,5	20 240,00
20X0-05-17	20 000,00	0,0125	2,5	20 242,50
20X0-05-18	20 000,00	0,0125	2,5	20 245,00
20X0-05-19	20 000,00	0,0125	2,5	20 247,50
20X0-05-20	20 000,00	0,0125	2,5	20 250,00
20X0-05-21	20 000,00	0,0125	2,5	20 252,50
20X0-05-22	20 000,00	0,0125	2,5	20 255,00
20X0-05-23	20 000,00	0,0125	2,5	20 257,50
20X0-05-24	20 000,00	0,0125	2,5	20 260,00
20X0-05-25	20 000,00	0,0125	2,5	20 262,50
20X0-05-26	20 000,00	0,0125	2,5	20 265,00
20X0-05-27	20 000,00	0,0125	2,5	20 267,50
20X0-05-28	20 000,00	0,0125	2,5	20 270,00
20X0-05-29	20 000,00	0,0125	2,5	20 272,50
20X0-05-30	20 000,00	0,0125	2,5	20 275,00
20X0-05-31	20 000,00	0,0125	2,5	20 277,50
Iš viso:			77,50	

Per 20X0 metų gegužės mėnesį kredito unija apskaičiavo ir apskaitoje užregistravo 77,50 EUR palūkanų sąnaudų:

D 5101 Palūkanų sąnaudos už kredito unijos narių indėlius	77,50
K 22032 Narių terminuotieji indėliai	77,50

Analogiškai apskaičiuojamos ir apskaitoje registruojamos ir kitų mėnesių palūkanų sąnaudos.

28. Kitų mokėtinų sumų ir įsipareigojimų straipsnyje parodomos kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, neparodyti kituose mokėtinų sumų ir įsipareigojimų straipsniuose, pavyzdžiui, mokėtini mokesčiai, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai, įskaitant atostoginių kaupinius, atidėtojo mokesčio įsipareigojimai, sukauptos sąnaudos, būsimųjų laikotarpių pajamos, kitos kredito unijos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai. Šiame straipsnyje parodomos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai pripažįstami ir vertinami pagal 24-ojo verslo apskaitos standarto „Pelno mokestis“, 31-ojo verslo apskaitos standarto „Atlygis darbuotojui“ ir atitinkamus kitus verslo apskaitos standartus.

Šiame balanso straipsnyje parodomos sukauptos sąnaudos ir būsimųjų laikotarpių pajamos, kurios pripažįstamos vadovaujantis 2-ojo verslo apskaitos standarto „Balansas“ XIII skyriaus „Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos“ nuostatomis.

29. Atidėjinių straipsnyje parodomi įsipareigojimai, kurie paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną yra tikėtini arba garantuoti, tačiau jų galutinės sumos arba įvykdymo laiko tiksliai negalima nustatyti, bet galima patikimai įvertinti. Atidėjiniai pripažįstami ir vertinami pagal 19-ojo verslo apskaitos standarto „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei pobalansiniai įvykiai“ nuostatas.

Šiame balanso straipsnyje parodomi kredito unijos apskaitoje suformuoti atidėjiniai suteiktoms finansinėms garantijoms, sudarytoms sutartims ir kt. Atidėjiniai pripažįstami vadovaujantis 19-uju verslo apskaitos standartu „Atidėjiniai, neapibrėžtieji įsipareigojimai ir turtas bei poataskaitiniai įvykiai“ nuostatomis.

Pavyzdys

Kredito unija „X“ 20X1 m. vasario 20 d. su savo nariu sudarė laidavimo sutartį, pagal kurią ji laidavo 1 000 000 EUR sumą už savo nario įsipareigojimus pirkimus vykdančiai organizacijai. Po 1 mėnesio kredito unija gavo iš pirkimus vykdančios organizacijos 100 000 EUR pretenziją dėl neįvykdytų jos nario įsipareigojimų. Kredito unijos nario teigimu, jis kreipsis į teismą dėl šių pareikštų pretenzijų.

Būsimiems įsipareigojimams vykdyti kredito unija sudarė 100 000 EUR atidėjinius. Kredito unija savo apskaitoje registruoja:

D 51214 Kitos finansinio turto specialiųjų atidėjinių sąnaudos	100 000,00
K 2402 Atidėjiniai sudarytoms sutartims	100 000,00

30. Subordinuotuosius kredito unijos įsipareigojimus sudaro kredito unijos išleisti ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai (obligacijos) arba gautos paskolos, kurios turi visus pasitikėtines (subordinuotosios) paskolos požymius.

Kaip nurodyta Kredito unijų įstatyme, kredito unijos kapitalą sudaro nuosavas ir skolintas kapitalas, kuris turi atitikti visus pasitikėtines (subordinuotos) skolos (paskolos) požymius. Kredito unijos skolintą kapitalą sudaro lėšos, kurias kredito unija įsigijo nuosavybės teise pagal skolinimosi

santykius iš kredito unijos narių, kredito unijų arba Centrinės kredito unijos išleisdama ilgalaikius skolos vertybinius popierius (obligacijas) arba sudarydama paskolos sutartis.

Tačiau pagal šio standarto nuostatas kredito unijos išleisti ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai (obligacijos) arba gautos paskolos, turinčios visus pasitikėtinės (subordinuotosios) paskolos požymius, priskiriami įsipareigojimams.

Pasitikėtinė (subordinuotoji) paskola – ne trumpesniam kaip vienu metų laikotarpiui suteikta paskola, kuri turi šiuos požymius:

1. Paskola yra gauta pinigais.
2. Gauta visa sutartyje nurodyta paskolos suma.
3. Sutartyje nustatytas pradinis terminas, kuriam pasibaigus paskola gali būti gražinama, turi būti ne trumpesnis kaip penkeri metai. Jeigu subordinuotosios paskolos gražinimo terminas nenustatytas, paskola gražinama tik praėjus penkerių metų skolininko įspėjamajam terminui, išskyrus atvejus, kai gaunamas Lietuvos banko leidimas gražinti paskolą anksčiau.
4. Paskolos sutartyje nustatyta, kad skolininką likvidavus arba jam bankrutavus, paskolos davėjo reikalavimas pagal sutartį bus vykdomas tik patenkinus kitų skolininko kreditorių reikalavimus.
5. Paskolos davėjas sutartyje įsipareigoja nereikalauti iš skolininko gražinti paskolą prieš sutartyje nustatytą gražinimo terminą.
6. Paskolos gražinimas nėra garantuojamas jokiais prievolių įvykdymą užtikrinančiomis priemonėmis (hipoteka).

Pavyzdys

Kredito unija „X“ ir Centrinė kredito unija 20X4 m. sausio 10 d. sudarė sutartį dėl subordinuotosios paskolos. Pagal šią sutartį Centrinė kredito unija 20X4 m. vasario 1 d. suteikė kredito unijai „X“ 1 100 000 EUR subordinuotąją šešerių metų (skaičiuojama nuo paskolos suteikimo dienos) paskolą. Sutartyje nurodyta, kad paskola bus gražinama dalimis. Pirmoji paskolos dalis (700 000 EUR) turi būti gražinta po penkerių metų, t. y. 20X9 m. vasario 1 d., o likusioji dalis (400 000 EUR) 201X m. sausio 31 d. Paskola suteikta su 6 procentų metinėmis palūkanomis. Palūkanos apskaičiuojamos laikant, kad metai turi 360 dienų, ir mokamos kiekvienų ataskaitinių metų gruodžio 31 d.

Kredito unijos gauta paskola turi visus subordinuotosios paskolos požymius. Lietuvos bankas leido šią paskolą įskaityti į unijos II lygio kapitalą.

Kredito unija „X“ šią paskolą apskaitoje registruoja:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	1 100 000,00
K 250 Subordinuotieji įsipareigojimai	1 100 000,00

20X4 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 61 233,33 EUR palūkanų ir tą pačią dieną pervedė į Centrinės kredito unijos sąskaitą banke. Kredito unija apskaitoje registruoja:

D 51034 Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas	61 233,33
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	61 233,33

20X5 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 66 916,67 EUR palūkanų ir tą pačią dieną pervedė į Centrinės kredito unijos sąskaitą banke. Kredito unija apskaitoje registruoja:

D 51034 Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas	66 916,67
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	66 916,67

20X6 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 66 916,67 EUR palūkanų ir tą pačią dieną pervedė į Centrinės kredito unijos sąskaitą banke. Kredito unija apskaitoje registruoja:

D 51034 Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas	66 916,67
K1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	66 916,67

20X7 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 66 916,67 EUR palūkanų ir tą pačią dieną pervedė į Centrinės kredito unijos sąskaitą banke. Kredito unija apskaitoje registruoja:

D 51034 Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas	66 916,67
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	66 916,67

20X8 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 67 100,00 EUR palūkanų ir tą pačią dieną pervedė į Centrinės kredito unijos sąskaitą banke. Kredito unija apskaitoje registruoja:

D 51034 Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas	67 100,00
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	67 100,00

20X9 m. vasario 1 d. kredito unija gražino Centrinei kredito unijai 700 000 EUR subordinuotosios paskolos ir apskaitoje užregistravo:

D 250 Subordinuotieji įsipareigojimai	700 000,00
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	700 000,00

20X9 m. gruodžio 31 d. kredito unija apskaičiavo 27 950,00 EUR palūkanų ir tą pačią dieną pervedė į Centrinei kredito unijos sąskaitą banke. Kredito unija apskaitoje registruoja:

D 51034 Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas	27 950,00
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	27 950,00

Kredito unija 201X m. sausio 31 d. gražino Centrinei kredito unijai 400 000,00 EUR subordinuotosios paskolos, apskaičiavo ir sumokėjo 2 000,00 EUR palūkanų, ir savo apskaitoje užregistravo:

D 250 Subordinuotieji įsipareigojimai	400 000,00
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	400 000,00
ir	
D 51034 Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas	2 000,00
K 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	2 000,00

31. Kredito unijos balanso C dalyje pateikiama informacija apie nuosavą kapitalą. Kredito unijos nuosavam kapitalui priskiriama pajinis kapitalas, privalomasis rezervas arba rezervinis kapitalas, atsargos kapitalas, ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezervas,

kiti rezervai, ankstesnių metų nepaskirstytas pelnas (nuostoliai), ataskaitinių metų nepaskirstytas pelnas (nuostoliai).

32. Kredito unijos pajinį kapitalą sudaro visų kredito unijos pajų vertė.

Kredito unijos narių pajiniai įnašai gali būti tik piniginės įmokos.

Pajaus vardinis dokumentas (toliau – pajus) – vertybinis popierius, patvirtinantis asmens turimą kredito unijos kapitalo dalį, suteikiantis kredito unijos nariui turtinių ir neturtinių teisių, išskyrus asocijuotojo nario neturtines teises, kurios apribojamos Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo.

Pajinis įnašas – į kredito uniją asmens įmokėta pinigų suma, kuri naudojama kredito unijos pajiniam kapitalui sudaryti.

Kiekvienas kredito unijos narys turi teisę išstoti iš kredito unijos, pranešęs apie tai raštu kredito unijos valdybai ne vėliau kaip prieš tris mėnesius iki numatomo išstoti laiko.

Su asmeniu, kurio narystė kredito unijoje pasibaigė, kredito unija atsiskaito išmokėdama jam priklausantį pajinį įnašą ir kitas išmokas, susijusias su jo dalimi kredito unijos pajiniame kapitale, ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo narystės kredito unijoje pasibaigimo dienos.

33. Privalomųjų rezervų ir kapitalo dalyje parodoma kredito unijos atsargos kapitalas, privalomasis rezervas ir kiti rezervai. Kredito unijos kapitalo ir rezervų sudarymas ir naudojimas nustatomas kredito unijos įstatuose.

Kredito unijos atsargos kapitalas sudaromas iš papildomų kredito unijos narių įnašų, atskaitymų iš kredito unijos pelno ar kitų negražintinų lėšų. Atsargos kapitalas gali būti naudojamas tik kredito unijos veiklos nuostoliams padengti.

Pavyzdys

Kredito unijos nariai priėmė sprendimą sudaryti atsargos kapitalą iš papildomų narių įnašų. Pagal šį sprendimą kiekvienas pajininkas įnešė į banko sąskaitą po 100 EUR. Į kredito unijos sąskaitas bankuose įplaukė 10 000 EUR papildomų įnašų. Šiuos įnašus kredito unija savo apskaitoje registruoja:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	10 000,00
K 3102 Papildomi pajai	10 000,00

34. Perkainojimo rezervo straipsnyje parodomi ilgalaikio materialiojo ir finansinio turto perkainojimo rezultatai. Šis rezervas negali būti tiesiogiai naudojamas kredito unijos veiklos nuostoliams padengti. Perkainojimo rezervo apskaitos reikalavimus nustato 8-asis verslo apskaitos standartas „Nuosavas kapitalas“.

35. Nepaskirstytojo pelno (nuostolių) straipsnyje parodomas kredito unijos uždirbtas, bet dar nepaskirstytas pelnas arba nepadengti nuostoliai. Atskirai parodomas ataskaitinio laikotarpio ir ankstesnių finansinių metų nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai).

36. Standarto 15 punkte nurodyti balanso straipsniai yra privalomi, t. y. jie turi būti pateikiami ir tais atvejais, kai sumos lygios nuliui. Norėdama išsamiau parodyti turta,

įsipareigojimus ir nuosavą kapitalą, įmonė gali išskaidyti balanso straipsnių sumas į smulkesnes ir parodyti atskirose eilutėse.

VI. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITOS INFORMACIJA IR STRAIPSNIŲ AIŠKINIMAS

37. Kredito unijos pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiama informacija apie kredito unijos pajamas ir sąnaudas turi teisingai parodyti jos veiklos rezultatus per ataskaitinį laikotarpį.

38. Pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiami ataskaitinio laikotarpio duomenys ir tokio pat praėjusio ataskaitinio laikotarpio (lyginamoji) informacija.

39. Kredito unijos pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniai:

39.1. I. Palūkanų pajamos;

39.2. II. Palūkanų sąnaudos;

39.3. III. Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamos;

39.4. IV. Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos sąnaudos;

39.5. V. Finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas;

39.6. V.1. Specialiųjų atidėjinių sąnaudos;

39.7. V.2. Kitas finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas;

39.8. VI. Kitas finansinės ir investicinės veiklos pelnas (nuostoliai);

39.9. VII. Bendrosios ir administracinės sąnaudos;

39.10. VIII. Kitos veiklos pajamos;

39.11. IX. Kitos veiklos sąnaudos;

39.12. X. Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą;

39.13. XI. Pelnas mokesčių;

39.14. XII. Grynasis pelnas (nuostoliai).

40. Palūkanų pajamų straipsnyje parodomas pajamos, uždirbtos iš kredito įstaigose laikomų pinigų, kredito unijos nariams suteiktų paskolų ir kito finansinio turto, kuris nevertinamas tikrąja verte. Amortizuota savikaina įvertinto finansinio turto palūkanų pajamos apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą. Palūkanų pajamos turi būti pripažįstamos kaupimo principu, jei tikėtina, kad bus gauta ekonominė nauda ir pajamų suma gali būti patikimai įvertinama.

Pajamų palūkanų straipsnyje parodomas pajamos, kaip prie šio standarto 20 punkto aiškinimo pateiktuose pavyzdžiuose suteiktų paskolų ir kito finansinio turto palūkanų pajamos, kurios apskaičiuojamos taikant apskaičiuotų palūkanų metodą.

41. Palūkanų sąnaudų straipsnyje parodomas kredito įstaigoms, kredito unijos nariams ir kitiems klientams priskaičiuotos palūkanos už indėlius, gautas paskolas ir kitus įsipareigojimus, kurie nevertinami tikrąja verte.

Šiame straipsnyje parodomas palūkanos, kaip prie šio standarto 19 punkto aiškinimo pateiktuose pavyzdžiuose suteiktų paskolų, terminuotųjų indėlių ir kitų įsipareigojimų, kurie nevertinami tikrąja verte, palūkanų pajamos.

42. Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamų ir sąnaudų straipsniuose parodomas už tarpininkavimą uždirbtos pajamos ir patirtos sąnaudos, pavyzdžiui, už pervedimo, internetinės bankininkystės operacijas, įmokų surinkimą ir administravimą, paskolų išdavimą, indėlių administravimą ir pan. Šiame straipsnyje taip pat parodomas kitos pagrindinės veiklos, pavyzdžiui, konsultavimo, ir panašios pajamos ir sąnaudos.

43. Finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatų straipsnyje parodomas kredito įstaigoms ir kredito unijos nariams suteiktų paskolų vertės sumažėjimo ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas. Šiame straipsnyje taip pat parodomas vertybinių popierių tikrosios vertės pasikeitimo, vertybinių popierių ir kito finansinio turto vertės sumažėjimo ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas, prekybos vertybiniais popieriais ir kitu finansiniu turtu pelnas arba nuostoliai. Kredito unija šiame straipsnyje parodo specialiųjų atidėjinių, kuriuos formuoja atsižvelgdama į kiekvieno savo sandorio dėl finansinių paslaugų teikimo rizikingumą, į kliento finansinę ir ekonominę būklę, į prievolių pagal sandorius dėl finansinių paslaugų teikimo vykdymą, į turimas užtikrinimo priemones šioms prievolėms įvykdyti ir kitas aplinkybes, turinčias įtakos kredito unijos turto vertei, sąnaudas.

Šiame straipsnyje parodomas kredito įstaigoms ir kredito unijos nariams suteiktų paskolų vertės sumažėjimo ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas. Kredito unija pasirenka ir apskaitos politikoje išsamiai aprašo kredito įstaigoms ir kredito unijos nariams suteiktų paskolų vertės sumažėjimo objektyvias priežastis ir šio turto nuvertėjimo apskaitos principus.

1 pavyzdys

Kredito unija „C“ suteikė kredito įstaigai 100 000 EUR paskolą su fiksuotomis 10 proc. metinėmis palūkanomis. Paskola grąžinama kiekvieną mėnesį lygiomis dalimis 10 metų. Po penkerių metų paaiškėjo, kad kredito įstaiga turi finansinių sunkumų, todėl tikėtina, kad bus grąžinta ne visa likusi 45 000 EUR paskolos dalis. Kredito unija apskaičiuoja 25 000 EUR šios paskolos nuvertėjimą ir apskaitoje registruoja:

D 5124 Kitos finansinio turto vertės sumažėjimo sąnaudos	25 000,00
K 13031 Specialieji atidėjiniai kredito įstaigoms suteiktoms paskoloms ir terminuotiesiems indėliams (-)	25 000,00

Su finansiniu turtu susijusio pelno arba nuostolių gali atsirasti dėl palūkanų apskaičiavimo, tikrosios vertės pasikeitimo, nuvertėjimo ir pan. Patikimiausias būdas nustatyti, ar finansinis turtas nenuvertėjo, yra palyginti to turto balansinę vertę su rinkos kainomis.

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną už tą turtą atgauti sumą. Kiekvieno ataskaitinio laikotarpio paskutinę dieną įmonė turi nustatyti, ar nėra

objektyvių prielaidų, kad finansinio turto ar turto grupės vertė gali būti sumažėjusi. Jei tokių prielaidų yra, įmonė turi apskaičiuoti už tą turtą ar turto grupę tikėtiną atgauti sumą ir, sumažinusi balansinę vertę, pripažinti nuostolį dėl vertės sumažėjimo.

2 pavyzdys

Vertybinių popierių rinkoje 20X1 m. rugsėjo 30 d. įsigyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių, kurių emisijos numeris LT0000XXXX, po 102,60 EUR ir už juos iš viso sumokėta 1 026 000 EUR.

Vertybinių popierių vertės pokyčio skaičiavimo analitinė lentelė

Data	Kiekis (vnt.)	Nominalioji vertė (EUR)	Tikroji vertė (EUR)	Vieneto vertės pokytis (EUR)	Vertė iš viso (EUR)	Pokytis iš viso (EUR)
20X1-09-30	10 000	100,00	102,60		1 026 000,00	
20X1-10-31	10 000	100,00	101,10	-1,50	1 011 000,00	- 15 000,00
20X1-11-30	10 000	100,00	101,70	0,60	1 017 000,00	6 000,00
20X1-12-31	10 000	100,00	102,30	0,60	1 023 000,00	6 000,00
Iš viso:						- 3 000,00

Kredito unijos apskaitoje registruojamas tikrosios vertės pokytis nuo įsigijimo datos iki 20X1 m. gruodžio 31 d.:

D 5123 Vertybinių popierių tikrosios vertės sumažėjimo sąnaudos	3 000,00
K 1203 Parduoti laikomi vertybiniai popieriai (+) (-)	3 000,00

3 pavyzdys

Kredito unija 20X1 m. gruodžio 30 d. pirko 10 000 Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinių popierių po 101,70 EUR ir už juos sumokėjo 1 017 000 EUR.

Kredito unija 20X2 m. sausio 30 d. vertybinių popierių rinkoje pardavė 10 000 Vyriausybės vertybinių popierių, kurių emisijos numeris LT0000XXXX, po 102,30 EUR ir už juos gavo 1 023 000 EUR. Pardavusi šiuos vertybinius popierius ji uždirbo 6 000 EUR ir apskaitoje užregistravo:

D 1102 Pinigai ir pinigų ekvivalentai bankuose	6 000,00
K4131 Vertybinių popierių ir kito finansinio turto pardavimo pelnas	6 000,00

44. Kito finansinio ir investicinio veiklos pelno (nuostolių) straipsnyje parodomi operacijų užsienio valiuta, kitų finansinių priemonių pirkimo ir pardavimo operacijų rezultatai.

45. Bendrųjų ir administracinių sąnaudų straipsnyje parodomas ataskaitinio laikotarpio sąnaudos, susijusios su pagrindine kredito unijos veikla, pavyzdžiui, administracinių ir bendro naudojimo patalpų išlaikymo, už skolas perimto nefinansinio turto, kurį artimiausiu metu ketinama parduoti, vertės pasikeitimo, ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo, nematerialiojo turto amortizacijos, kredito unijos reklamos ir reprezentavimo, darbo užmokesčio, socialinio draudimo ir kitos sąnaudos. Šiame straipsnyje taip pat parodomas ilgalaikio materialiojo turto nuvertėjimas (nuostolis dėl vertės sumažėjimo) ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas. Jei ilgalaikio materialiojo turto apskaitai buvo taikomas perkainotos vertės būdas ir jei to turto perkainojimo rezervo (rezultatų) suma yra mažesnė už nuostolio dėl vertės sumažėjimo sumą, ta dalis, kuri yra didesnė už perkainojimo rezervo (rezultatų) sumą, pripažįstama ataskaitinio laikotarpio veiklos sąnaudomis ir taip pat įtraukiama į šį straipsnį. Šiame straipsnyje taip pat parodomas nematerialiojo turto vertės sumažėjimo ir nuostolio dėl vertės sumažėjimo panaikinimo rezultatas.

46. Kitos veiklos pajamų ir kitos veiklos sąnaudų straipsniuose parodomas kituose pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniuose neparodytos įprastinės veiklos pajamos ir sąnaudos, pavyzdžiui, ilgalaikio turto nuomos pajamos ir susijusios sąnaudos, tokio turto (išskyrus finansinį turta) perleidimo pelnas (nuostoliai), nepagrindinės veiklos paslaugų teikimo pajamos ir tokių paslaugų savikaina.

47. Pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą straipsnyje parodomi kredito unijos įprastinės veiklos rezultatai, kurie gaunami iš palūkanų pajamų, komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamų bei kitos veiklos pajamų straipsnių sumų atėmus palūkanų sąnaudų, komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos, bendrųjų ir administracinių ir kitos veiklos sąnaudų straipsnių sumas ir pridėjus finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultato bei kitos finansinės ir investicinės veiklos pelno (nuostolių) straipsnių sumas.

48. Pelno mokesčio straipsnyje parodoma kredito unijos ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio suma.

49. Grynasis pelnas (nuostoliai) parodo galutinį kredito unijos veiklos rezultatą, t. y. pelną, kuris gali būti skirstomas, arba nuostolius. Grynasis pelnas gaunamas iš pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą atimant pelno mokesčio sąnaudas.

50. Šio standarto 39 punkte nurodyti pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniai yra privalomi, t. y. jie turi būti pateikiami ir tais atvejais, kai sumos lygios nuliui. Norėdama išsamiau pateikti savo veiklos rezultatus, įmonė gali išskaidyti pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnių sumas į smulkesnes ir parodyti atskirose eilutėse.

VII. INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS AIŠKINAMAJAME RAŠTE

51. Sudarydamos aiškinamąjį raštą, kredito unijos turi vadovautis šiuo standartu ir 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ nuostatomis, jeigu jos neprieštarauja šiam standartui.

52. Kredito unijų aiškinamajame rašte paaiškinamos kitose finansinėse ataskaitose nurodytos sumos, taip pat atskleidžiama papildoma reikšminga informacija apie kredito

unijos veiklos pobūdį, rezultatus ir finansinę būklę, kuri nebuvo pateikta kitose finansinėse ataskaitose.

53. Aiškinamąjį raštą sudaro šios dalys:

53.1. I. Bendroji dalis;

53.2. II. Apskaitos politika;

53.3. III. Pastabos.

54. Kredito unijos aiškinamojo rašto bendrojoje dalyje pateikiami bendrieji duomenys:

54.1. Kredito unijos pavadinimas, teisinė forma, įregistravimo data ir vieta;

54.2. Lietuvos banko išduotos licencijos duomenys;

54.3. Trumpas kredito unijos veiklos apibūdinimas;

54.4. Jei kredito unija yra įsteigusi struktūrinius padalinius – jų pavadinimai, kodai ir buveinės;

54.5. Ataskaitinių ir praėjusių finansinių metų vidutinis darbuotojų skaičius.

55. Subjekto aiškinamojo rašto apskaitos politikos dalyje apie tvarkant apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas taikytą apskaitos politiką, kuri gali turėti įtakos finansinių ataskaitų informacijos vartotojų priimamiems sprendimams, pateikiama ši informacija:

55.1. Nuoroda, kad finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis verslo apskaitos standartais, kitais teisės aktais.

55.2. Turto, įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų pripažinimo kriterijai, vertinimo metodai ir kita svarbi informacija.

55.3. Nuoroda, kad per ataskaitinį laikotarpį buvo pakeista kredito unijos apskaitos politika.

56. Kredito unijos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto pastabose paaiškinami reikšmingi ataskaitinio laikotarpio sumų pokyčiai, jų priežastys ir lyginamieji praėjusio ataskaitinio laikotarpio duomenys. Pastabos numeruojamos iš eilės. Pastabos numeris turi būti nurodomas prie finansinės ataskaitos straipsnio, kurį ji paaiškina.

57. Kredito unijos finansinėse ataskaitose pagal 6-ojo verslo apskaitos standarto „Aiškinamasis raštas“ reikalavimus atskleidžiama apskaitos politikos, apskaitinių įvertinimų keitimo ir klaidų taisymo poveikis.

Kredito unijos aiškinamojo rašto pastabų dalyje pagal 6-ojo verslo apskaitos standarto V skyriaus *Visų įmonių aiškinamojo rašto pastabos* reikalavimus atskleidžiama informacija apie esminių klaidų taisymą ir reikšmingus apskaitos politikos pakeitimus per ataskaitinius finansinius metus.

Informacija apie reikšmingus apskaitinių įvertinimų pakeitimus atskleidžiama pagal 6-ojo verslo apskaitos standarto VI skyriaus *Papildoma informacija, kurią turi atskleisti vidutinės, didelės ir viešojo intereso įmonės* reikalavimus.

58. Aiškinamojo rašto pastabose taip pat turi būti atskleidžiama informacija apie:

58.1. savo turto ir įsipareigojimų sugrupavimą pagal trukmę:

58.1.1. trumpesnę kaip 3 mėnesių;

58.1.2. nuo 3 mėnesių iki 1 metų;

58.1.3. nuo 1 iki 5 metų;

58.1.4. ilgesnę kaip 5 metų;

Aiškinamojo rašto pastabos turi būti pateikiamos taip, kad galima būtų palyginti ir analizuoti ataskaitinių ir praėjusių ataskaitinių laikotarpių informaciją.

Pateikta lyginamoji informacija leidžia nustatyti, kurių straipsnių sumos yra reikšmingos ir kuri informacija reikšmingai pasikeitė. Reikšmingų straipsnių ir reikšmingų straipsnių pokyčio duomenys turi būti paaiškinami aiškinamojo rašto pastabose.

1 pavyzdys

1. *Pinigai ir pinigų ekvivalentai*

Kredito unijos balanso straipsnyje *Pinigai ir pinigų ekvivalentai* parodytas sumas sudaro pinigai įvairia valiuta kasoje ar laikomi iki pareikalavimo banko sąskaitose ir kitose kredito įstaigose.

Pinigų ekvivalentai yra trumpalaikės, labai likvidžios investicijos, lengvai konvertuojamos į žinomą pinigų sumą. Tokios lėšos yra be nustatyto termino, o vertės pokyčių rizika yra labai nedidelė. Pinigų ir pinigų ekvivalentų struktūra ir pokyčiai:

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Pokytis (proc.)
Grynieji pinigai, EUR	418 232,00	786 120,00	-46,80
Lėšos LR komerciniuose bankuose turimose atsiskaitomuosiose sąskaitose, EUR	93 400 000,00	47 038 000,00	98,56
Pinigų ir jų ekvivalentų iš viso:	93 818 232,00	47 824 120,00	96,17

2 pavyzdys

2. *Kredito įstaigoms suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos*

Šiame balanso straipsnyje parodytos šalies ir užsienio kredito įstaigoms suteiktos paskolos, terminuotieji indėliai, taip pat kitos gautinos sumos ir avansai. Paskolos ir terminuotieji indėliai rodomi kartu su sukauptomis palūkanomis paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, įvertinus vertės sumažėjimą dėl galimų nuostolių.

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Suteiktų paskolų ir gautinų sumų pokytis (proc.)
	Kredito įstaigoms suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos (EUR)	Kredito įstaigoms suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos (EUR)	
1. Terminuotieji indėliai LR komerciniuose bankuose	2 204 099,00	1 919 185,00	14,8456
1.1. iki 3 mėnesių	206 843,00	259 456,00	-20,2782
1.2. nuo 3 mėnesių iki 1 metų	803 217,00	504 523,00	59,2032
1.3. nuo 1 iki 5 metų	687 809,00	352 001,00	95,3997

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba

1.4. daugiau kaip 5 metų	506 230,00	803 205,00	-36,9737
2. Kredito įstaigoms suteiktos paskolos	865 000,00	680 000,00	27,2059
2.1. Trumpalaikės	530 000,00	330 000,00	60,6061
2.1.1. iki 3 mėnesių	300 000,00	215 000,00	39,5349
2.1.2. nuo 3 mėnesių iki 1 metų	230 000,00	115 000,00	100,0000
2.2. Ilgalaikės	335 000,00	350 000,00	-4,2857
2.2.1. nuo 1 iki 5 metų	235 000,00	220 000,00	6,8182
2.2.2. daugiau kaip 5 metų	100 000,00	130 000,00	-23,0769
Iš viso:	3 069 099,00	2 599 185,00	18,0793

3 pavyzdys

3. Kredito unijos nariams suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos

Šiame straipsnyje parodomos kredito unijos nariams ir asocijuotiesiems nariams suteiktos paskolos ir iš jų gautinos sumos kartu su sukauptomis palūkanomis ir įvertinus vertės sumažėjimą dėl galimų nuostolių.

Paskolų portfelio struktūra ir pokyčiai:

Straipsnio pavadinimas	Ataskaitinių finansinių metų pabaigoje		Praėjusių finansinių metų pabaigoje		Galiojančių sutarčių skaičiaus pokytis (proc.)	Paskolų sumos pokytis (proc.)
	Galiojančių sutarčių skaičius	Paskolų suma (EUR)	Galiojančių sutarčių skaičius	Paskolų suma (EUR)		
1. Trumpalaikės paskolos fiziniams asmenimis	10	183 805,00	50	503 823,00	-80,0000	-63,5179
1.1. iki 3 mėnesių	4	48 463,00	15	180 582,00	-73,3333	-73,1629
1.2. nuo 3 mėnesių iki 1 metų	6	135 342,00	35	323 241,00	-82,8571	-58,1297
2. Trumpalaikės paskolos juridiniams asmenims	11	326 954,00	23	422 781,00	-52,1739	-22,6659
2.1. iki 3 mėnesių	5	180 564,00	12	268 914,00	-58,3333	-32,8544
2.2. nuo 3 mėnesių iki 1 metų	6	146 390,00	11	153 867,00	-45,4545	-4,8594
3. Ilgalaikės paskolos fiziniams asmenimis	4	122 683,00	8	245 744,00	-50,0000	-50,0769
3.1. nuo 1 iki 5 metų	2	38 946,00	3	98 357,00	-33,3333	-60,4034
3.2. daugiau kaip 5 metai	2	83 737,00	5	147 387,00	-60,0000	-43,1856
4. Ilgalaikės paskolos juridiniams asmenims	4	163 432,00	4	185 346,00	0,0000	-11,8233
4.1. nuo 1 iki 5 metų	1	38 987,00	2	58 325,00	-50,0000	-33,1556
4.2. daugiau kaip 5 metai	3	124 445,00	2	127 021,00	50,0000	-2,0280
Iš viso:	29	796 874,00	85	1 357 694,00	-65,8824	-41,3068

4 pavyzdys

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2009 m. kovo 26 d. nutarimu Nr. 38 „Dėl kredito unijų minimalių paskolų vertinimo reikalavimų patvirtinimo“ įvertinta galima paskolų portfelio rizika ir 20X1 m. gruodžio mėn. 31 d. suformuota 150 500 EUR specialiųjų atidėjinių, kurie sudaro 18,89 proc. kredito unijos nariams suteiktų paskolų sumos.

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai				Praėję finansiniai metai				Skolos sumos pokytis (proc.)	Specialiųjų atidėjinių sumos pokytis (proc.)
	Kiekis	Skolos suma (EUR)	Specialiųjų atidėjinių (proc.)	Specialiųjų atidėjinių suma (EUR)	Kiekis	Skolos suma (EUR)	Specialiųjų atidėjinių (proc.)	Specialiųjų atidėjinių suma (EUR)		
Standartinės paskolos (I gr.)	15	200 000,00	0	0,00	12	200 400,00	0	0,00	-0,1996	0
Galimos rizikos paskolos (II gr.)	8	150 000,00	0	0,00	10	158 300,00	0	0,00	-5,2432	0
Padidintos rizikos paskolos (III gr.)	4	60 000,00	20	12 000,00	5	92 000,00	20	18 400,00	-34,7826	-34,7826
Abejotinos paskolos (IV gr.)	2	120 000,00	40	48 000,00	4	80 000,00	40	32 000,00	50,0000	50,0000
Nuostolingos paskolos (V gr.)	1	90 500,00	100	90 500,00	1	130 000,00	100	130 000,00	-30,3846	-30,3846
Iš viso:	30	620 500,00		150 500,00	32	660 700,00		180 400,00	-6,0845	-16,5743

5 pavyzdys

4. Kitas finansinis turtas

Šiame balanso straipsnyje parodytos gautinos sumos už kredito unijos perleistą materialųjį ir nematerialųjį turtą, biudžeto skolos unijai ir kitas finansinis turtas, neparodytas kituose balanso straipsniuose.

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai		Praėję finansiniai metai		Skolos sumos pokytis (proc.)	Specialiųjų atidėjinių sumos pokytis (proc.)
	Skolos suma (EUR)	Specialiųjų atidėjinių suma (EUR)	Skolos suma (EUR)	Specialiųjų atidėjinių suma (EUR)		
1. Finansinis turtas	10 000,00	-	15 000,00	-	-33,3333	-
2. Gautinos sumos	188 200,00	36 000,00	260 450,00	49 000,00	-27,7404	-26,5306
2.1. Gautinos sumos už kredito unijos perleistą materialųjį ir nematerialųjį turtą	100 000,00	20 000,00	140 000,00	28 000,00	-28,5714	-28,5714
2.2. Gautinos sumos už perleistą finansinį turtą	5 000,00	-	10 000,00	-	-50,0000	-
2.3. Biudžeto skolos kredito unijai	3 000,00	-	5 000,00	-	-40,0000	-
2.4. Kitos gautinos sumos	200,00	-	450,00	-	-55,5556	-
2.5. Sukauptos pajamos	80 000,00	16 000,00	105 000,00	21 000,00	-23,8095	-23,8095
Iš viso:	198 200,00	36 000,00	275 450,00	49 000,00	-28,0450	-26,5306

6 pavyzdys

5. *Atsargos, už skolas perimtas ir kitas turtas*

Šiame straipsnyje parodytos turimos atsargos, už skolas perimtas nefinansinis turtas, kurį artimiausiu metu ketinama parduoti, ir į kitus straipsnius neįtrauktas turtas.

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Pokytis (proc.)
	Turto vertė (EUR)	Turto vertė (EUR)	
1. Už skolas perimto nefinansinio turto vertė laikotarpio pradžioje	150 000,00	80 000,00	87,5000
2. Už skolas perimtas nefinansinis turtas	160 000,00	150 000,00	6,6667
3. Parduota už skolas perimto nefinansinio turto	150 000,00	80 000,00	87,5000
4. Už skolas perimto nefinansinio turto vertė laikotarpio pabaigoje	160 000,00	150 000,00	6,6667

Per ataskaitinius 20X1 metus kredito unija už negrąžintas paskolas perėmė nekilnojamojo turto už 160 tūkst. EUR, kurio iki metų pabaigos nerealizavo.

7 pavyzdys

6. Ilgalaikis materialusis turtas

Unija visą ilgalaikį materialųjį turtą naudoja savo veikloje. Jis nėra niekam įkeistas ar kitaip apribotos teisės į jį. Informacija apie paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną kredito unijos turimo ilgalaikio materialiojo turto struktūrą ir pokyčius pateikiama lentelėje.

Straipsnio pavadinimas	Žemė (EUR)	Pastatai ir statiniai (EUR)	Transporto priemonės (EUR)	Biuro įranga (EUR)	Kita įranga (EUR)	Iš viso (EUR)
1. Įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-	2 600 000,00	300 000,00	150 000,00	10 000,00	3 060 000,00
1.1. Įsigyta	-	500 000,00	50 000,00	-	3 000,00	553 000,00
1.2. Nurašyta ir parduota	-	-	30 000,00	10 000,00	2 000,00	42 000,00
2. Įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	-	100 000,00	380 000,00	160 000,00	15 000,00	3 655 000,00
3. Sukauptas nusidėvėjimas ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-	600 000,00	50 000,00	30 000,00	5 000,00	685 000,00
3.1. Apskaičiuota per metus	-	100 000,00	10 000,00	5 000,00	1 000,00	116 000,00
3.2. Nurašyta ir parduota	-	-	25 000,00	2 000,00	1 500,00	28 500,00
4. Sukauptas nusidėvėjimas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	-	700 000,00	35 000,00	33 000,00	4 500,00	772 500,00
5. Likutinė turto vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	-	2 500 000,00	330 000,00	130 000,00	10 000,00	2 970 000,00
6. Likutinė turto vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	-	2 400 000,00	345 000,00	127 000,00	10 500,00	2 882 500,00

8 pavyzdys

7. Nematerialusis turtas

Straipsnio pavadinimas	Licencijos (EUR)	Programinė įranga (EUR)	Iš viso (EUR)
1. Įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pradžioje	10 000,00	120 000,00	130 000,00
1.1. Įsigyta	-	10 000,00	10 000,00
1.2. Nurašyta ir parduota	-	5 000,00	5 000,00
2. Įsigijimo savikaina ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	10 000,00	125 000,00	135 000,00
3. Sukaupta amortizacija ataskaitinio laikotarpio pradžioje	3 000,00	25 000,00	28 000,00
3.1. Apskaičiuota per metus	1 000,00	5 000,00	6 000,00
3.2. Nurašyta ir parduota		4 000,00	4 000,00
4. Sukaupta amortizacija ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	4 000,00	26 000,00	30 000,00
5. Likutinė turto vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje	7 000,00	95 000,00	102 000,00
6. Likutinė turto vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje	6 000,00	99 000,00	105 000,00

9 pavyzdys

8. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimai kredito įstaigoms.

Kredito unija 20X1 m. gruodžio 31 d. iš kitų kredito unijų turėjo priėmusi 146,93 tūkst. EUR terminuotųjų indėlių. Indėlių terminui suėjus, lėšos bus gražintos jų savininkams.

10 pavyzdys

9. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimai klientams ir kredito unijos nariams

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Skolos pokytis (proc.)
	Skola (EUR)	Skola (EUR)	
1. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimai klientams	394 855,00	1 546 571,00	-74,4690
1.1. Indėliai iki pareikalavimo	263 038,00	232 864,00	12,9578
1.2. Terminuotieji indėliai	99 085,00	1 290 671,00	-92,3230
1.3. Taupomieji indėliai	26 932,00	15 836,00	70,0682
1.4. Kitos mokėtinų sumos	5 800,00	7 200,00	-19,4444
2. Kredito unijos narių indėliai ir įsipareigojimai nariams	648 772,00	492 283,00	31,7884
1.1. Narių indėliai iki pareikalavimo	382 156,00	273 658,00	39,6473
1.2. Narių terminuotieji indėliai	196 432,00	172 698,00	13,7431
1.3. Narių taupomieji indėliai	59 684,00	38 627,00	54,5137
1.4. Kitos mokėtinų sumos	10 500,00	7 300,00	43,8356
Iš viso mokėtinų sumų ir įsipareigojimų klientams ir kredito unijos nariams:	1 043 627,00	2 038 854,00	-48,8131

11 pavyzdys

10. *Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai*

Atostoginių kaupiniai yra įtraukti į įsipareigojimus, susijusius su darbo santykiais.

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Skolos pokytis (proc.)
	Skola (EUR)	Skola (EUR)	
1. Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	163 542,00	254 387,00	-35,7113
2. Mokėtini mokesčiai	17 914,00	15 631,00	14,6056
3. Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	9 300,00	-	100,0000
4. Kiti įsipareigojimai	16 483,00	13 821,00	19,2605
Iš viso mokėtinų sumų:	207 239,00	283 839,00	-26,9871

58.2. turimų vertybinių popierių grupavimą į laikomus iki išpirkimo termino ir skirtus parduoti pagal rūšis ir nurodant šių vertybinių popierių balansines vertes;

Pavyzdys

11. *Investicijos į vertybinius popierius*

Kredito unija laisvas lėšas investuoja į Lietuvos banko, Lietuvos Respublikos ir kitų Europos ekonominės erdvės valstybių vyriausybės vertybinius popierius. Investicijos į vertybinius popierius balanse rodomos kartu su apskaičiuotomis palūkanomis ir įvertinus vertės sumažėjimą dėl galimų nuostolių.

Unija 20X1 m. gruodžio 31 d. vertybinių popierių nebuvo įkeitusi. Visos investicijos yra įsigytos laikyti jas iki išpirkimo datos. Investicijų pokyčiai per ataskaitinį laikotarpį ir struktūra buvo tokie:

Straipsnio pavadinimas	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai	Skolos pokytis (proc.)
	Skola (EUR)	Skola (EUR)	
1. Trumpalaikės investicijos į LR VVP	10 195 600,00	12 436 500,00	-18,0187
2. Ilgalaikės investicijos į LR VVP	21 896 345 700,00	15 763 254 900,00	38,9075
3. Ilgalaikės investicijos į ES VVP	17 864 400,00	13 238 300,00	34,9448
Investicijų iš viso:	21 924 405 700,00	15 788 929 700,00	38,8594

58.3. subordinuotuosius įsipareigojimus:

58.3.1. viršijančius 10 proc. visų subordinuotųjų įsipareigojimų sumos, apie kiekvieną iš jų nurodyti:

58.3.1.1. pasiskolintos sumos dydį, valiutą, palūkanų normą ir grąžinimo datą;

58.3.1.2. aplinkybes, jei privaloma mokėti anksčiau nustatyto termino;

58.3.1.3. subordinavimo sąlygas, nuostatas dėl galimybės subordinuotąjį įsipareigojimą konvertuoti į kokios nors kitos rūšies įsipareigojimą arba nuorodą, kad tokių nuostatų nėra;

58.3.2. bendrą subordinuotųjų įsipareigojimų, neviršijančių 10 proc. visų subordinuotųjų įsipareigojimų sumos, apibūdinimą;

58.3.3. per ataskaitinį laikotarpį įvykdytų subordinuotųjų įsipareigojimų sumas;

58.4. sudarytus specialiuosius atidėjinius nuostoliams padengti;

58.5. mokėtiną pelno mokesį, atidėtojo pelno mokesčio turta ir įsipareigojimus;

58.6. savo arba klientų ir kitų asmenų už įsipareigojimus pateiktą garantinį turta ir sumą;

58.7. paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną turimų išvestinių finansinių priemonių grupes pagal paskirtį, nurodant kam ta finansinių priemonių grupė skirta: apsidrausti nuo palūkanų normos, valiutų kurso, rinkos kainų svyravimo ar prekybos tikslams;

58.8. lėšas iki pareikalavimo Lietuvos centrinėje kredito unijoje;

58.9. kitas reikšmingas sumas;

58.10. veiklos riziką ribojančius normatyvus, apskaičiuotus pagal Lietuvos banko nustatytus reikalavimus, ir jų vykdymą;

Pavyzdys

12. Veiklos riziką ribojantys normatyvai

Kredito unija „X“ 20X1 metais kasdien fiksavo visus Lietuvos banko patvirtintus veiklos riziką ribojančius normatyvus, taikomus kredito unijoms. Per ataskaitinį laikotarpį normatyvai buvo vykdomi. Kredito unijos „X“ 20X1 m. gruodžio 31 d. rodikliai:

- Kapitalo pakankamumo rodiklis yra 15 proc. (turi būti ne mažesnis negu 13 proc.)
 - Likvidumo rodiklis yra 67,01 proc. (turi būti ne mažesnis negu 30 proc.)
 - Atviros vienos užsienio valiutos pozicijos rodiklis yra 10 proc. (maksimali atvira vienos užsienio valiutos pozicija negali būti didesnė kaip 15 proc. banko kapitalo).
 - Bendrasis atviros užsienio valiutos pozicijos rodiklis yra 15 proc. (maksimali bendroji atvira užsienio valiutų pozicija negali būti didesnė kaip 25 proc. banko kapitalo).
-

58.11. bendrąsias ir administracines sąnaudas, išskiriant nefinansinio turto vertės pasikeitimą, ilgalaikio turto nuvertėjimą ir nuvertėjimo panaikinimą, darbo užmokesčio sąnaudas, patalpų išlaikymo sąnaudas ir kitas reikšmingas bendrųjų ir administracinių sąnaudų sumas.

59. Apie kredito unijos nuosavo kapitalo pokyčius per ataskaitinį laikotarpį pateikiama informacija:

59.1. nuosavo kapitalo straipsnių duomenys ataskaitinio laikotarpio pradžioje;

59.2. apskaitos politikos pakeitimo rezultatas, turintis įtakos nuosavam kapitalui;

59.3. klaidų taisymo rezultatas, turintis įtakos nuosavam kapitalui;

59.4. pagal 59.2 ir 59.3 punktuose nurodytus koregavimus, perskaičiuoti nuosavo kapitalo straipsnių duomenys ataskaitinio laikotarpio pradžioje;

59.5. apsidraudimo priemonių vertės pasikeitimo rezultatas;

59.6. ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo rezultatas;

59.7. kitas pelno (nuostolių) ataskaitoje nepripažintas pelnas (nuostoliai);

59.8. ataskaitinio laikotarpio grynas pelnas (nuostoliai);

59.9. pelno dalis, skiriama apyvartai proporcingoms išmokoms ir (ar) dividendams mokėti;

59.10. pajinio kapitalo padidėjimas (sumažėjimas);

59.11. rezervų pasikeitimai;

59.12. kiti nuosavo kapitalo pasikeitimai;

59.13. nuosavo kapitalo straipsnių duomenys ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

60. Kai kredito unijos turto suma pasiekia Lietuvos Respublikos kredito unijų įstatymo 32 straipsnio 1 dalyje nustatytą dydį, aiškinamajame rašte pateikiama papildoma informacija apie pinigų srautus. Pinigų srautus kredito unijos grupuoja savarankiškai, atsižvelgdamos į savo veiklos pobūdį. Ataskaitinio ir praėjusio ataskaitinio laikotarpio pinigų srautai turi būti grupuojami ir pateikiami pagal pagrindinę, investicinę ir finansinę veiklą.

61. Pagrindinės veiklos pinigų srautų pavyzdžiai:

61.1. Pagrindinės veiklos įplaukos:

61.1.1. gautos palūkanos;

61.1.2. gautos komisinių ir kitos pajamos;

61.1.3. kitos už paslaugas gautos sumos;

61.1.4. susigrąžintos paskolos ir kitos įplaukos iš kredito unijos narių;

61.1.5. indėlių ir specialiosios paskirties lėšų įplaukos;

61.1.6. įplaukos iš kredito įstaigų;

61.1.7. įplaukos iš kredito unijos klientų ir kitų asmenų;

61.1.8. kitos pagrindinės veiklos pinigų įplaukos.

61.2. Pagrindinės veiklos išmokos:

61.2.1. sumokėtos palūkanos;

61.2.2. sumokėti komisiniai;

61.2.3. pinigų išmokos darbuotojams ir socialinis draudimas;

61.2.4. kitos už paslaugas sumokėtos sumos;

61.2.5. suteiktos paskolos ir kitos išmokos kredito unijos nariams;

61.2.6. indėlių ir specialiosios paskirties lėšų išmokos;

- 61.2.7. išmokos kredito įstaigoms;
- 61.2.8. išmokos kredito unijos klientams ir kitiems asmenims;
- 61.2.9. kitos pagrindinės veiklos pinigų išmokos;
- 61.2.10. sumokėtas pelno mokestis.
- 62. Investicinės veiklos pinigų srautų pavyzdžiai:
 - 62.1. Investicinės veiklos įplaukos:
 - 62.1.1. įplaukos perleidžiant vertybinius popierius;
 - 62.1.2. įplaukos perleidžiant ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį turta;
 - 62.1.3. kitos investicinės veiklos pinigų įplaukos.
 - 62.2. Investicinės veiklos išmokos:
 - 62.2.1. išmokos įsigyjant vertybinius popierius;
 - 62.2.2. išmokos įsigyjant ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį turta;
 - 62.2.3. kitos investicinės veiklos pinigų išmokos.
- 63. Finansinės veiklos pinigų srautų pavyzdžiai:
 - 63.1. Finansinės veiklos įplaukos:
 - 63.1.1. pajų įmokos;
 - 63.1.2. pagal subordinuotuosius įsipareigojimus gautos sumos;
 - 63.1.3. kitos finansinės veiklos pinigų įplaukos.
 - 63.2. Finansinės veiklos išmokos:
 - 63.2.1. išstojusiems nariams grąžinti pagrindiniai ir papildomi pajai;
 - 63.2.2. pelno dalies išmokėjimas kredito unijos nariams;
 - 63.2.3. pagal subordinuotuosius įsipareigojimus sumokėtos sumos;
 - 63.2.4. kitos finansinės veiklos pinigų išmokos;
- 64. Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas).

VIII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

65. Pirmą kartą taikydama šį standartą kredito unija jo nuostatas turi taikyti nuo standarto įsigaliojimo datos, o praėjusių finansinių metų lyginamąją informaciją pataisyti pagal 7-ojo verslo apskaitos standarto „Apskaitos politika, apskaitinių įvertinimų keitimas ir klaidų taisymas“ reikalavimus.

66. Pagal šį standartą tvarkoma 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių finansinių metų apskaita ir sudaromos 2012 m. sausio 1 d. ir vėliau prasidedančių ataskaitinių laikotarpių finansinės ataskaitos. Šis standartas gali būti taikomas ir sudarant ankstesnių ataskaitinių laikotarpių finansines ataskaitas.

KREDITO UNIJŲ PAVYZDINIS SĄSKAITŲ PLANAS

1 KLASĖ. TURTAS	
110	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI
	1101 PINIGAI KASOJE
	1102 PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI BANKUOSE
	11021 Pinigai ir indėliai iki pareikalavimo Lietuvos bankuose
	11022 Pinigai ir indėliai iki pareikalavimo užsienio bankuose
	11023 Pinigai ir indėliai iki pareikalavimo kitose kredito unijose
	11024 Pinigai ir indėliai iki pareikalavimo Centrinėje kredito unijoje
	110241 Pinigai atsiskaitomojoje sąskaitoje
	110242 Pinigai tikslinėje sąskaitoje
	110243 Indėliai iki pareikalavimo Centrinėje kredito unijoje
	11025 Čekiai
	1103 PINIGAI KELYJE (INKASAVIMAS)
120	INVESTICIJOS Į VERTYBINIUS POPIERIUS
	1201 INVESTICIJOS Į CENTRINĖS KREDITO UNIJOS KAPITALĄ
	1202 IKI IŠPIRKIMO TERMINO LAIKOMI VERTYBINIAI POPIERIAI (+) (-)
	1203 PARDUOTI LAIKOMI VERTYBINIAI POPIERIAI (+) (-)
	1204 SPECIALIEJI ATIDĖJINIAI VERTYBINIAMS POPIERIAMS IR KITAS VERTYBINIŲ POPIERIŲ VERTĖS SUMAŽĖJIMAS (-)
	12041 Specialieji atidėjiniai (-)
	12041 Kitas vertybinių popierių vertės sumažėjimas (-)
130	KREDITO ĮSTAIGOMS SUTEIKTOS PASKOLOS IR KITOS IŠ JŲ GAUTINOS SUMOS
	1301 KREDITO ĮSTAIGOMS SUTEIKTOS PASKOLOS IR TERMINUOTIEJI INDĖLIAI KREDITO ĮSTAIGOSE
	13011 Lietuvos Respublikos bankams suteiktos paskolos ir terminuotieji indėliai
	13012 Terminuotieji indėliai užsienio bankuose
	13013 Terminuotieji indėliai Lietuvos kredito unijose
	13014 Terminuotieji indėliai Centrinėje kredito unijoje
	1302 KITOS IŠ KREDITO ĮSTAIGŲ GAUTINOS SUMOS
	1303 SPECIALIEJI ATIDĖJINIAI KREDITO ĮSTAIGOMS SUTEIKTOMS PASKOLOMS, TERMINUOTIESIEMS INDĖLIAMS IR KITAS VERTĖS SUMAŽĖJIMAS(-)
	13031 Specialieji atidėjiniai kredito įstaigoms suteiktoms paskoloms ir terminuotiesiems indėliams (-)
	13032 Kitas vertės sumažėjimas (-)
140	KREDITO UNIJOS NARIAMS SUTEIKTOS PASKOLOS IR KITOS IŠ JŲ GAUTINOS SUMOS
	1401 KREDITO UNIJOS NARIAMS SUTEIKTOS PASKOLOS

		14011	Kredito unijos nariams suteiktos paskolos
		14012	Asocijuotiesiems nariams suteiktos paskolos
		14013	Kitos suteiktos paskolos
	1402	KITOS IŠ KREDITO UNIJOS NARIŲ GAUTINOS SUMOS	
	1403	SPECIALIEJI ATIDĖJINIAI KREDITO UNIJŲ NARIAMS SUTEIKTOMS PASKOLOMS, KITOMS IŠ JŲ GAUTINOMS SUMOMS IR KITAS VERTĖS SUMAŽĖJIMAS (-)	
		14031	Specialieji atidėjiniai kredito unijų nariams suteiktoms paskoloms (-)
		14032	Specialieji atidėjiniai kitoms iš narių gautinoms sumoms (-)
		14033	Kitas suteiktų paskolų ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimas (-)
150 KITAS FINANSINIS TURTAS			
	1501	FINANSINIS TURTAS	
		15011	Dėl išvestinės finansinės priemonės gaunamas finansinis turtas
		15012	Kitas finansinis turtas
	1502	GAUTINOS SUMOS	
		15021	Gautinos sumos už kredito unijos perleistą materialųjį ir nematerialųjį turtą
		15022	Biudžeto skolos kredito unijai
		15023	Gautinos sumos už perleistą finansinį turtą
		15024	Gautinas pridėtinės vertės mokestis
		15025	Kitos gautinos sumos
		15026	Sukauptos pajamos
	1503	SPECIALIEJI ATIDĖJINIAI IR KITAS TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMAS (-)	
		15031	Specialieji atidėjiniai kitam finansiniam turtui (-)
		15032	Kitas turto vertės sumažėjimas (-)
160 ATSARGOS, UŽ SKOLAS PERIMTAS IR KITAS TURTAS			
	1601	ATSARGOS	
	1602	UŽ SKOLAS PERIMTAS NEFINANSINIS IR KITAS TURTAS	
		16021	Už skolas perimtas nefinansinis turtas
		16022	Atidėtojo pelno mokesčio turtas
		15023	Būsimų laikotarpių sąnaudos
		16024	Kitas turtas
170 ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS			
	1701	ŽEMĖ	
		17010	Žemės įsigijimo savikaina
		17011	Žemės perkainotos vertės dalis
		17019	Žemės vertės sumažėjimas (-)
	1702	PASTATAI IR STATINIAI	
		17020	Pastatų ir statinių įsigijimo savikaina
		17021	Pastatų ir statinių perkainotos vertės dalis
		17022	Naudoti ruošiami pastatai ir statiniai
		17027	Pastatų ir statinių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)
		17028	Pastatų ir statinių perkainotos vertės dalies nusidėvėjimas (-)
		17029	Pastatų ir statinių vertės sumažėjimas (-)
	1703	TRANSPORTO PRIEMONĖS	
		17030	Transporto priemonių įsigijimo savikaina

		17031	Transporto priemonių perkainotos vertės dalis
		17032	Naudoti ruošiamos transporto priemonės
		17037	Transporto priemonių įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)
		17038	Transporto priemonių perkainotos vertės dalies nusidėvėjimas (-)
		17039	Transporto priemonių vertės sumažėjimas (-)
	1704	ĮRANGA IR ĮRENGINIAI	
		17040	Kitos įrangos įsigijimo savikaina
		17041	Kitos įrangos perkainotos vertės dalis
		17042	Naudoti ruošiamą kitą įrangą
		17047	Kitos įrangos įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)
		17048	Kitos įrangos perkainotos vertės dalies nusidėvėjimas (-)
		17049	Kitos įrangos vertės sumažėjimas (-)
	1705	STATOMAS AR REKONSTRUOJAMAS ILGALAKIS MATERIALUSIS TURTAS	
		17050	Nebaigto statyti ar rekonstruoti ilgalaikio materialiojo turto savikaina
		17051	Statomo ar rekonstruojamo ilgalaikio materialiojo turto perkainotos vertės dalis
		17053	Išankstinės įmokos už nebaigtą statyti ar rekonstruoti ilgalaikį materialųjį turtą
		17059	Statomo ar rekonstruojamo ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimas (-)
	1706	KITAS MATERIALUSIS TURTAS	
		17060	Kito materialiojo turto įsigijimo savikaina
		17061	Kito materialiojo turto perkainotos vertės dalis
		17062	Naudoti ruošiamas kitas materialusis turtas
		17063	Išankstinės įmokos už materialųjį turtą
		17067	Kito materialiojo turto įsigijimo savikainos nusidėvėjimas (-)
		17068	Kito materialiojo turto perkainotos vertės dalies nusidėvėjimas (-)
		17069	Kito materialiojo turto vertės sumažėjimas (-)
180	NEMATERIALUSIS TURTAS		
	1801	PLĖTROS DARBAI	
		18010	Plėtros darbų atlikimo savikaina
		18018	Plėtros darbų vertės amortizacija (-)
		18019	Plėtros darbų vertės sumažėjimas (-)
	1802	PATENTAI, LICENCIJOS	
		18020	Patentų, licencijų įsigijimo savikaina
		18028	Patentų, licencijų vertės amortizacija (-)
		18029	Patentų, licencijų vertės sumažėjimas (-)
	1803	PROGRAMINĖ ĮRANGA	
		18030	Programinės įrangos įsigijimo savikaina
		18038	Programinės įrangos vertės amortizacija (-)
		18039	Programinės įrangos vertės sumažėjimas (-)
	1804	KITAS NEMATERIALUSIS TURTAS	
		18040	Kito nematerialiojo turto įsigijimo savikaina
		18043	Išankstinės įmokos už nematerialųjį turtą
		18048	Kito nematerialiojo turto vertės amortizacija (-)
		18049	Kito nematerialiojo turto vertės sumažėjimas (-)

2 KLASĖ. MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
210	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI KREDITO ĮSTAIGOMS		
	2101	IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS BANKŲ GAUTOS PASKOLOS IR JŲ PADĖTI TERMINUOTIEJI INDĖLIAI	
	2102	IŠ UŽSIENIO BANKŲ GAUTOS PASKOLOS IR JŲ PADĖTI TERMINUOTIEJI INDĖLIAI	
	2103	IŠ KREDITO UNIJŲ GAUTOS PASKOLOS IR JŲ PADĖTI TERMINUOTIEJI INDĖLIAI	
	2104	CENTRINEI KREDITO UNIJAI MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	
	21041	Paprastosios paskolos	
	21042	Paskolos likvidumui palaikyti	
	21043	Tikslinės paskolos	
	21044	Kiti įsipareigojimai	
220	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI KLIENTAMS IR KREDITO UNIJOS NARIAMS		
	2201	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI KLIENTAMS	
	22011	Indėliai iki pareikalavimo	
	22012	Terminuotieji indėliai	
	22013	Taupomieji indėliai	
	22014	Kitos mokėtinų sumos	
	2202	GRAŽINTINI PAJAI KREDITO UNIJOS NARIAMS	
	2203	KREDITO UNIJOS NARIŲ INDĖLIAI IR ĮSIPAREIGOJIMAI NARIAMS	
	22031	Narių indėliai iki pareikalavimo	
	22032	Narių terminuotieji indėliai	
	22033	Narių taupomieji indėliai	
	22034	Kitos mokėtinų sumos	
	2204	KREDITO UNIJOS ASOCIJUOTŲJŲ NARIŲ INDĖLIAI IR ĮSIPAREIGOJIMAI ASOCIJUOTIESIEMS NARIAMS	
	22041	Asocijuotųjų narių indėliai iki pareikalavimo	
	22042	Asocijuotųjų narių terminuotieji indėliai	
	22043	Asocijuotųjų narių taupomieji indėliai	
	22044	Kitos mokėtinų sumos	
	2205	NEPASKIRSTYTOS LĖŠOS	
	2206	SURINKTI MOKĖTINI MOKESČIAI	
230	KITOS MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI		
	2301	SU DARBO SANTYKIAIS SUSIJĘ ĮSIPAREIGOJIMAI	
	23011	Mokėtinų darbo užmokestis	
	23012	Mokėtinų gyventojų pajamų mokestis	
	23013	Mokėtinų socialinio draudimo įmokos	
	23014	Mokėtinų garantinio fondo įmokos	
	23015	Atostoginių kaupiniai	
	2302	MOKĖTINI MOKESČIAI	
	23021	Mokėtinų pelno mokestis	
	23022	Mokėtinų pridėtinės vertės mokestis	
	23023	Mokėtinų nekilnojamojo turto mokestis	

		23024	Mokėtinas žemės (žemės nuomos) mokestis
		23025	Mokėtinas aplinkos taršos mokestis
		23026	Kiti mokėtini mokesčiai
	2303	ATIDĖTOJO PELNO MOKESČIO ĮSIPAREIGOJIMAI	
	2304	KITI ĮSIPAREIGOJIMAI	
		23041	Mokėtinų indėlių draudimo įmokos
		23042	Būsimų laikotarpių pajamos
		23043	Kitos mokėtinų sumos
	2305	SUKAUPOTOS SAŃNAUDOS	
	240 ATIDĖJINIAI		
	2401	ATIDĖJINIAI FINANSINĖMS GARANTIJOMS	
	2402	ATIDĖJINIAI SUDARYTOMS SUTARTIMS	
	2403	KITI ATIDĖJINIAI	
	250 SUBORDINUOTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI		
	3 KLASĖ. NUOSAVAS KAPITALAS		
	310 PAJINIS KAPITALAS		
	3101	PRIVALOMI PAJAI	
	3102	PAPILDOMI PAJAI	
	3103	GRAŽINTINI PAJAI (-)	
	320 PRIVALOMIEJI REZERVAI IR KAPITALAS		
	3201	PRIVALOMASIS REZERVAS	
	3202	ATSARGOS KAPITALAS	
	3203	KITI REZERVAI	
	330 PERKAINOJIMO REZERVAS		
	3301	ILGALAIKIO MATERIALIOJO TURTO PERKAINOJIMO REZERVAS	
	3302	FINANSINIO TURTO PERKAINOJIMO REZERVAS	
	340 NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		
	3401	ATASKAITINIŲ METŲ NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	
	3402	ANKSTESNIŲ METŲ NEPASKIRSTYTASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	
	4 KLASĖ. PAJAMOS		
	410 PALŪKANŲ PAJAMOS		
	4101	KREDITO UNIJOS NARIAMS SUTEIKTŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ PAJAMOS	
	4102	KREDITO UNIJOS ASOCIJUOTIESIEMS NARIAMS SUTEIKTŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ PAJAMOS	
	4103	KREDITO ĮSTAIGOSE LAIKOMŲ INDĖLIŲ IR SUTEIKTŲ PASKOLŲ PALŪKANŲ PAJAMOS	
		41031	Lietuvos Respublikos bankuose laikomų indėlių ir kredito įstaigoms suteiktų paskolų palūkanų pajamos
		41032	Užsienio bankuose laikomų indėlių palūkanų pajamos
		41033	Lietuvos kredito unijose laikomų indėlių palūkanų pajamos
		41034	Centrinėje kredito unijoje laikomų terminuotųjų indėlių palūkanų

			pajamos
	4104	VERTYBINIŲ POPIERIŲ PALŪKANŲ PAJAMOS	
	4105	KITOS PALŪKANŲ PAJAMOS	
411	KOMISINIAI IR KLIENTŲ APTARNAVIMO VEIKLOS PAJAMOS		
	4111	KOMISINIAI IR KLIENTAMS SUTEIKTŲ PASLAUGŲ VEIKLOS PAJAMOS	
	4112	INDĒLIŲ ADMINISTRAVIMO MOKESČIAI	
	4113	PASKOLŲ ADMINISTRAVIMO MOKESČIAI	
	4114	ĮVAIRIŲ MOKESČIŲ MOKĖTOJŲ SUMOKĖTI KOMISINIAI	
	4115	ĮVAIRIŲ MOKESČIŲ GAVĖJŲ SUMOKĖTI KOMISINIAI	
	4116	DELSPINIGIŲ PAJAMOS	
	4117	STOJAMIEJI NARIO MOKESČIAI	
	4118	PASLAUGŲ PAGAL KORTELES PAJAMOS	
	4119	KOMISINIAI UŽ VALIUTOS KEITIMĄ	
	4120	PAJAMOS UŽ PAŽYMAS	
	4121	KITOS PAJAMOS	
413	FINANSINIO TURTO VERTĖS PASIKEITIMO IR PARDAVIMO PAJAMOS		
	4131	VERTYBINIŲ POPIERIŲ IR KITO FINANSINIO TURTO PARDAVIMO PELNAS	
	4132	VERTYBINIŲ POPIERIŲ TIKROSIOS VERTĖS PADIDĖJIMO PAJAMOS	
414	KITOS FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS PELNAS		
	4141	UŽSIENIO VALIUTOS PARDAVIMO PAJAMOS	
	4142	UŽSIENIO VALIUTOS KURSO PASIKEITIMO PAJAMOS	
	4143	DIVIDENDAI IŠ CENTRINĖS KREDITO UNIJOS	
415	KITŲ VEIKLOS PAJAMOS		
	4151	ILGALAIKIO TURTO NUOMOS PAJAMOS	
	4152	ILGALAIKIO TURTO PERLEIDIMO PELNAS	
	4153	KITŲ NETIPINĖS VEIKLOS PAJAMOS	
5 KLASĖ. SĄNAUDOS			
510	PALŪKANŲ SĄNAUDOS		
	5101	PALŪKANŲ SĄNAUDOS UŽ KREDITO UNIJOS NARIŲ INDĒLIUS	
	5102	PALŪKANŲ SĄNAUDOS UŽ ASOCIACIJUOTŲJŲ NARIŲ INDĒLIUS	
	5103	PALŪKANŲ SĄNAUDOS UŽ KREDITO ĮSTAIGŲ INDĒLIUS IR PASKOLAS	
		51031	Lietuvos Respublikos bankams mokamos palūkanos už gautus indėlius ir paskolas
		51032	Užsienio bankams mokamos palūkanos už gautus indėlius ir paskolas
		51033	Lietuvos kredito unijoms mokamos palūkanos už gautus indėlius ir paskolas
		51034	Centrinei kredito unijai mokamos palūkanos už gautas paskolas
	5104	PALŪKANOS UŽ GAUTAS KITAS PASKOLAS	
511	KOMISINIAI IR KLIENTŲ APTARNAVIMO SĄNAUDOS		
	5111	KOMISINIAI IR KLIENTAMS SUTEIKTŲ PASLAUGŲ SĄNAUDOS	
	5112	INDĒLIŲ ADMINISTRAVIMO MOKESČIAI	

	5113	PASKOLŲ ADMINISTRAVIMO MOKESČIAI	
	5114	PASLAUGŲ PAGAL KORTELES SĄNAUDOS	
	5115	VALIUTŲ KEITIMO KOMISINIŲ SĄNAUDOS	
	5116	PAŽYMŲ SĄNAUDOS	
	5117	FINANSŲ MAKLERIO ĮMONIŲ KOMISINIAI	
	5118	KITOS KOMISINIŲ IR KLIENTAMS SUTEIKTŲ PASLAUGŲ SĄNAUDOS	
512	FINANSINIO TURTO VERTĖS PASIKEITIMAS IR PARDAVIMO REZULTATAS		
	5121	SPECIALIŲJŲ ATIDĖJINIŲ SĄNAUDOS	
	51211	Kredito unijos nariams ir asocijuotiesiems nariams suteiktų paskolų specialiųjų atidėjinių sąnaudos	
	51212	Kitoms kredito įstaigoms suteiktų paskolų ir juose laikomų terminuotųjų indėlių specialiųjų atidėjinių sąnaudos	
	51213	Vertybinių popierių specialiųjų atidėjinių sąnaudos	
	51214	Kitos finansinio turto specialiųjų atidėjinių sąnaudos	
	5122	VERTYBINIŲ POPIERIŲ IR KITO FINANSINIO TURTO PARDAVIMO NUOSTOLIS	
	5123	VERTYBINIŲ POPIERIŲ TIKROSIOS VERTĖS SUMAŽĖJIMO SĄNAUDOS	
	5124	KITOS FINANSINIO TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMO SĄNAUDOS	
	5125	NURAŠYTOS PASKOLOS	
	5126	NURAŠYTAS KITAS FINANSINIS TURTAS	
513	KITOS FINANSINĖS IR INVESTICINĖS VEIKLOS NUOSTOLIAI		
	5131	OPERACIJŲ SU UŽSIENIO VALIUTOMIS NUOSTOLIAI	
	51311	Užsienio valiutos pardavimo sąnaudos	
	51312	Užsienio valiutos kurso pasikeitimo sąnaudos	
514	BENDROSIOS IR ADMINISTRACINĖS SĄNAUDOS		
	5141	DARBO UŽMOKESČIO SĄNAUDOS	
	51411	Darbo užmokestis	
	51412	Su darbo užmokesčiu susijusios mokesčių sąnaudos	
	51413	Atostoginių kaupiniai	
	51414	Apmokėjimas už darbą pagal sutartis	
	51415	Kitos su atlygiu darbuotojui susijusios sąnaudos	
	5142	BENDROSIOS SĄNAUDOS	
	51421	Biuro reikmenys	
	51422	Pašto, telefonų ir kitos ryšių sąnaudos	
	51423	Reklamos sąnaudos	
	51424	Reprezentacinės sąnaudos	
	51425	Darbuotojų mokymas	
	51426	Komandiruočių ir transporto sąnaudos	
	51427	Notarinių ir teisinių konsultacijų sąnaudos	
	51428	Su kredito unijų asociacija susijusios sąnaudos	
	51429	Centrinės kredito unijos nefinansinių paslaugų sąnaudos	
	51430	Labdara ir parama	
	51431	Baudos ir delspinigiai	
	51432	Įrangos priežiūra	
	5144	PATALPŲ NUOMOS SĄNAUDOS	
	51441	Nuomos sąnaudos	

		51442	Patalpų remonto sąnaudos
		51443	Kitos patalpų nuomos sąnaudos
	5145	NUSIDĖVĖJIMO IR AMORTIZACIJOS SĄNAUDOS	
		51451	Ilgalaikio materialiojo turto vertės nusidėvėjimo sąnaudos
		51452	Nematerialiojo turto vertės amortizacijos sąnaudos
	5146	KITOS VEIKLOS SĄNAUDOS	
		51461	Indėlių draudimo sąnaudos
		51462	Atskaitymų į stabilizacijos fondą sąnaudos
		51463	Audito sąnaudos
		51464	Tantjemos valdymo organų nariams ir vadovams
		51465	Kitos sąnaudos
	5147	MOKESČIŲ SĄNAUDOS	
		51471	Nekilnojamojo turto mokesčio sąnaudos
		51472	Žemės (žemės nuomos) mokesčio sąnaudos
		51473	Pridėtinės vertės mokesčio sąnaudos
		51474	Aplinkos taršos mokesčio sąnaudos
		51475	Kitų mokesčių sąnaudos
	5148	ILGALAIKIO TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMO SĄNAUDOS	
		51481	Ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo sąnaudos
		51482	Ilgalaikio nematerialiojo turto vertės sumažėjimo sąnaudos
		51483	Už skolas perimto nefinansinio turto vertės pasikeitimo sąnaudos
	515 KITŲS VEIKLOS SĄNAUDOS		
		5151	IŠNUOMOTO ILGALAIKIO TURTO SĄNAUDOS
		5152	ILGALAIKIO TURTO PERLEIDIMO NUOSTOLIS
		5153	KITOS NETIPINĖS VEIKLOS SĄNAUDOS
	516 PELNO MOKESTIS		
		5161	ATASKAITINIŲ FINANSINIŲ METŲ PELNO MOKESTIS
		5162	ATIDĖTOJO PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS (PAJAMOS)

(Pavyzdinė balanso forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

(Tvirtinimo žyma)

20.....m.....d. BALANSAS

Nr. _____

(ataskaitos sudarymo data)

(ataskaitinis laikotarpis)

(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

	TURTAS	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
A.	TURTAS			
I.	Pinigai ir pinigų ekvivalentai			
II.	Investicijos į vertybinius popierius			
III.	Kredito įstaigoms suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos			
IV.	Kredito unijos nariams suteiktos paskolos ir kitos iš jų gautinos sumos			
V.	Kitas finansinis turtas			
VI.	Atsargos, už skolas perimtas ir kitas turtas			
VII.	Ilgalaikis materialusis turtas			
VIII.	Nematerialusis turtas			
	TURTO IŠ VISO:			
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
B.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
I.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai kredito įstaigoms			
II.	Mokėtinos sumos ir įsipareigojimai klientams ir kredito unijos nariams			
III.	Kitos mokėtinos sumos ir įsipareigojimai			
IV.	Atidėjiniai			
V.	Subordinuotieji įsipareigojimai			
C.	NUOSAVAS KAPITALAS			
I.	Pajinis kapitalas			
II.	Privalomieji rezervai ir kapitalas			
III.	Perkainojimo rezervas			

Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba

IV.	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)			
IV.1.	Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)			
IV.2.	Ankstesnių metų pelnas (nuostoliai)			
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO:			

(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba galinčio
tvarkyti apskaitą kito asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(Pavyzdinė pelno (nuostolių) ataskaitos forma)

(įmonės pavadinimas)

(įmonės kodas, adresas, kiti duomenys)

(Tvirtinimo žyma)

20.....m.....d. PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Nr. _____

(ataskaitos sudarymo data)

(ataskaitinis laikotarpis)

(ataskaitos tikslumo lygis ir valiuta)

Eil. Nr.	Straipsniai	Pastabos Nr.	Finansiniai metai	Praėję finansiniai metai
I.	Palūkanų pajamos			
II.	Palūkanų sąnaudos			
III.	Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos pajamos			
IV.	Komisinių ir klientų aptarnavimo veiklos sąnaudos			
V.	Finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas:			
V.1.	Specialiųjų atidėjinių sąnaudos			
V.2.	Kitas finansinio turto vertės pasikeitimo ir pardavimo rezultatas			
VI.	Kitas finansinės ir investicinės veiklos pelnas (nuostoliai)			
VII.	Bendrosios ir administracinės sąnaudos			
VIII.	Kitos veiklos pajamos			
IX.	Kitos veiklos sąnaudos			
X.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ			
XI.	Pelno mokestis			
XII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)			

(įmonės vadovo pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

(vyriausiojo buhalterio (buhalterio) arba galinčio tvarkyti apskaitą kito asmens pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)